BONDIA ARUBA

Carnival 70

Diasabra 3 di Februari 2024 www.bondia.com Email: noticia@bondia.com Tel: 582-7800 Fax: 582-7044 1,75 Florin

Stacionnan di gasolin na Aruba a stop di bende servicio Smartup Prepaid di ELMAR

Pagina 3

- **CMO a presenta e Plan di Seguridad pa Carnaval 70** Pagina 2
- **Secretario General di Defensa a haci un bishita na islanan ABC** Pagina 4
- **Aumento den casonan di dengue na Corsou** Pagina 7

Aruba a disfruta di un Parada Escolar na Oranjestad mas grandi, yen di ambiente y creatividad

Pagina 12

Corsou su placa ta perde 3.5 porciento di su balor den un aña

Pagina 8

El Salvador: Mañan Bukele ta busca su reeleccion

Pagina 10

CMO a presenta Plan di Seguridad pa Carnaval 70

Recientemente Crisis Managament Office Aruba (CMO) a presenta e Plan di Seguridad 2024 pa Carnaval. Den e documento aki ta delinea detayadamente e medidanan pa garantisa seguridad di carnavalistanan, tanto esnan cu ta participa den parada como tambe esnan cu ta bay wak parada y pueblo en general.

Carnaval ta un di e tradicionnan mas gusta y emocionante y ta un parti esencial di e cultura di Aruba. Un cantidad grandi di turista ta bin di afo durante e temporada aki specialmente pa disfruta di Aruba su carnaval.

Como autoridad responsabel pa maneho di crisis y siguridad publico na Aruba, CMO tin e meta pa sigura cu e celebracion aki no solamente ta uno dibertido y memorabel, pero tambe uno sigur y plania cu cuidao.

Durante e ultimo 69 añanan, CMO Aruba a traha exitosamente pa garantisa e seguridad y bienestar di tur hende envolvi den Carnaval. Esaki ta inclui no solamente e participantenan y mirones, si no tambe esunnan encarga cu e organisacion y ehercicio di e festividad aki.

"Nos esfuerso ta pa sigura cu tur hende envolvi tin un experiencia positivo y sin preocupacion durante Carnaval," CMO Aruba a indica.

E Plan di Seguridad pa Carnaval di Aruba 2024, Edicion 70 ta resultado di cooperacion entre diferente instancianan gubernamental, autoridadnan, organisacionnan, y comunidad en general. E plan aki ta inclui medidanan pa garantisa seguridad publico, maneho di fluho di trafico, duna asistencia medico caminda cu mester, y trata situacionnan di crisis rapido- y eficientemente.

A base di edicionnan anterior di e documento aki pa celebracionnan anterior CMO a haci ahustacionnan necesario pa mehora e seguridad.

"Nos kier anima tur hende pa tuma responsabilidad pa nan propio seguridad y esun di otro durante Carnaval. Sigui instruccionnan di autoridad, sea respetuoso cu otro y yuda pa Carnaval di Aruba 2024, Edicion 70 keda un evento cu nos lo keda recodra pa un tempo largo," CMO a resalta.

E plan di seguridad aki ta un instrumento crucial pa sigura cu Carnaval 70 di Aruba ta un evento sigur, exitoso y inolvidabel.

E instancianan gubernamental manera Cuerpo di Bombero, Cuerpo di Polis, servicio di Ambulans ImSan, DTI, DOW, DVG, HOH, CMO y SMAC entre otro ta forma parti esencial den e plan di seguridad pa carnaval y cada un tin nan medida- y tareanan cu nan mester sigui pa e seguridad di un y tur.

Cuerpo di Bombero ta responsabel pa tanto medidanan preventivo como tambe reacciona directo na situacionnan di emergencia pa sigura seguridad general durante e eventonan di Carnaval y brinda sosten necesario den caso di incidentenan di candela, accionnan cu substancianan peligroso of urgencianan medico.

Cuerpo di Polis ta responsabel pa mantene orden publico, maneha seguridad di trafico y reacciona efectivamente na situacionnan di emergencia pa sigura seguridad general durante e eventonan di Carnaval y pa brinda e sosten necesario ora cu tin mester.

E departamento di Trafico di Cuerpo di Polis Aruba tin como responsabilidad sigura seguridad di trafico, regula mobilidad y coordina cu otro servicionan di urgencia pa crea un ambiente sigur durante e eventonan di Carnaval.

Directie Volksgezondheid (DVG) ta enfoca ariba salud y bienestar di e participantenan y mirones durante e eventonan di Carnaval. Nan ta brinda instalacionnan medico, duna informacion tocante salud y seguridad, y coordina cu servicionan medico pa por reacciona rapidamente na situacionnan di emergencia medico, contribuyendo na seguridad general y bienestar di tur presente.

Servicio di Ambulans IMSAN tin como responsabilidad primario brinda cuido medico urgente y transporta pashent pa instalacionnan medico den caso di emergencia. Di e manera aki nan ta contribui na seguridad general y bienestar di e participante- y mirones durante e evento di Carnaval.

Hospital Dr. Horacio Oduber (HOH) ta hunga un rol crucial den brinda cuido medico y sosten durante situacionnan di emergencia durante e eventonan di Carnaval, contribuyendo na seguridad general y bienestar di e participante- y mirones. Nan ta bon ekipa pa trata pashent y garantisa un respuesta medico organisa y efectivo den situacionnan di emergencia.

Dienst Openbare Werken (DOW) tin como responsabilidad pa sigura cu tur e baricadanan ta wordo usa di un manera efectivo y sigur durante eventonan pa garantisa seguridad general y fluidez di e evento.

Dienst Waarkeuring en Hygiene (Servicio di Inspeccion y Higiena) tin e responsabilidad di sigura cu normanan di salubridad y higiena ta wordo cumpli riba tereno di e evento, particularmente den area di preparacion y consumo di cuminda.

Stichting Maneho di Aruba su Carnaval (SMAC) ta encarga cu diferente aspecto, entre nan brinda un programa varia y sigur durante e temporada di Carnaval. Nan ta coordina e festividadnan, tuma medida di seguridad, y traha hunto cu servicio di urgencia y boluntarionan pa garantisa e seguridad general y cu tur hende por disfruta di e eventonan.

Boluntarionan ta hunga un rol importante den sosten di e diferente servicio- y organisacionnan cu ta responsabel pa seguridad y bienestar durante e eventonan di Carnaval. Nan ta contribui na seguridad general door di nan envolvimento y esfuerso pa crea un experiencia sigur y agradabel pa e participantenan y esnan cu ta bay pa wak y disfruta di e eventonan di carnaval.

Crisis Managment Office (CMO) tin e responsabilidad pa anticipa y reacciona adecuadamente na situacionnan di emergencia y crisis durante e eventonan di Carnaval. CMO ta coordina e respuesta na crisis, duna informacion vital y sigura un maneho organisa y efectivo di situacionnan di emergencia.

Gruponan di Carnaval tambe ta hunga un rol activo den e sosten y promocion di e actividadnan, y mester sigura tambe e seguridad di nan propio participantenan. Tur grupo di Carnaval tin e deber di tin personal di seguridad pa por aborda cualkier tipo di inconveniente y problema cu por surgi.

Dienst Technische Inspecties (DTI) ta encarga cu e keurmente di e diferente tipo di vehiculo cu ta wordo usa pa den parada y otro actividadnan. Nan ta controla tur e instalacionnan di electricidad y gas, y nan ta encarga tambe pa controla cu tur norma y standra ta wordo cumpli. Falta di cumplimento di esakinan tin consecuencia.

Stacionnan di gasolin na Aruba a stop di bende servicio Smartup Prepaid di ELMAR

For di diahuebs ultimo tabatin rumornan den comunidad den cual tabata sigura cu stacionnan di gasolin na Aruba a dicidi di stop e benta di e servicio di coriente prepaid di ELMAR na unda cu ayera e informacion a ser confirma y ELMAR a manda un comunicado informado tocante e ampliacion di nan orario di servicio na nan sucursal.

Ayera stacionnan di gasolin na Aruba a dicidi di no bende mas "SmartUp Prepaid service" pa motibo cu tin cierto mal contento for di algun tempo caba door di stacionnan di gasolin pa loke ta trata nan gastonan.

Ademas tambe por a compronde for di un fuente cu stacionnan di gasolin tin exclusividad pa bende coriente prepaid pa ELMAR, loke a causa un otro mal contento debi na anuncio di ELMAR unda nan a informa riba un metodo nobo di pago na un forma digital pa e servicio di coriente prepaid (SmartUp) via e aplicacion di Pay.Aw.

Bon Dia Aruba a tuma contacto cu Aruba Gas Dealers Association (AGDA) pa asina haya un reaccion di e presidente pero te ciere di edicion aki, redactor no a haya ni un contesta.

Di otro banda, ayera ELMAR mediante un comunicado di prensa a informa cu diahuebs 1 di februari 2024, a introduci un opcion di pago adicional via e app di Pay.Aw di SETAR, cual tin como meta pa brinda mas conveniencia na e clientenan cu ta prefera transaccion online.

E lansamento di pago via Pay.Aw tabata un introduccion di forma extra di pago, na banda di e dos formanan di pago existente cual ta na sucursal di ELMAR y na stacionnan di gasolin rond di Aruba, "e introduccion aki no tabata tin como intencion pa reemplasa e otro formanan di pago existente," nan a sigura.

"Sinembargo, ELMAR a haya informacion ayera mainta, diabierna 2 di februari, for di nan clientenan cu ta prefera un transaccion personal, cu tin stacionnan di gasolin cu a stop e servicio pa recarga nan cuenta di SmartUp Prepaid, Aruba Gas Dealers Association ("AGDA") a tuma e decision pa suspende e servicio aki sin notificacion previo na ELMAR of nan clientenan." Nan a declara.

Igualmente, nan a bisa cu actualmente nan ta trahando activamente pa busca un solucion pa nan clientenan di SmartUp Prepaid y pa facilita na e clientenan nan sucursal di Oranjestad lo ta habri:

- diasabra 3 di februari 2024, for di 8:00am te cu 4:00pm
- Diadomingo, 4 di februari 2024, for di 8:00am te cu 4:00pm.

Entrante dialuna 5 di februari 2024, tanto nos sucursal di Oranjestad como esun di San Nicolas lo ta habri for di 7:45am te cu 8:00pm.

Alabes Contact Center tambe lo ta habri e mesun orarionan cu nan sucursal di Oranjestad. Mientrastanto, nan kier encurasha nan clientenan di SmartUp Prepaid y EV ChargeUp pa explora e opcion di pago digital disponibel via e app di Pay.Aw.

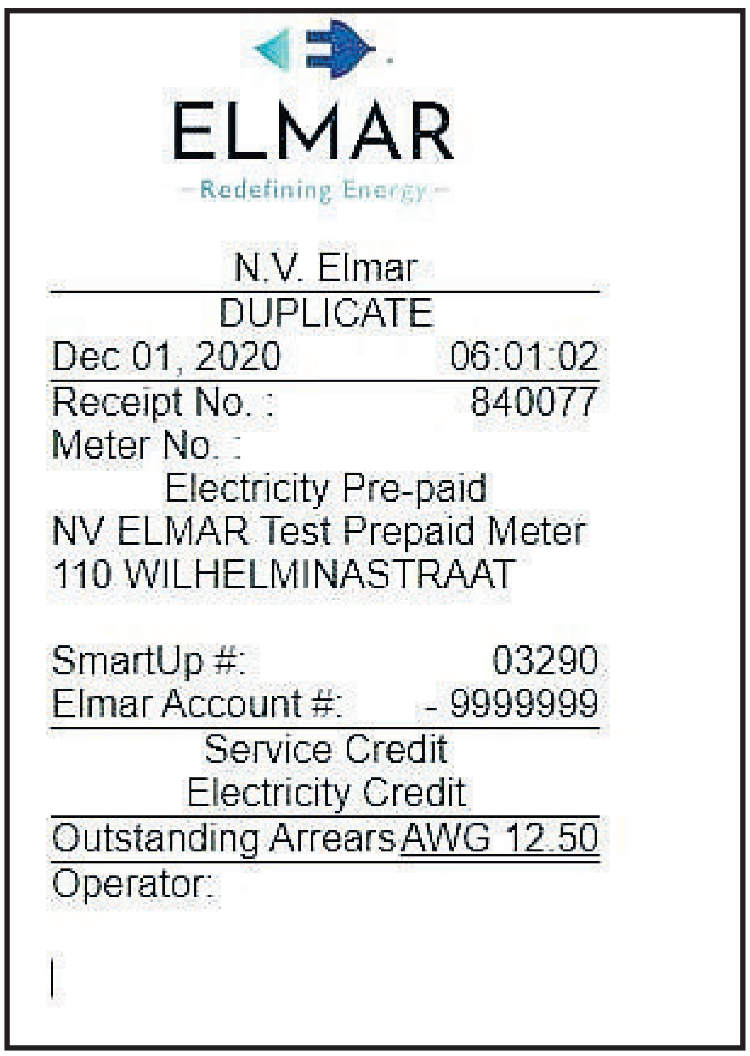
Pa finalisa, nan ta enfatisa cu "Nos ta urgi nos clientenan di SmartUp Prepaid cu ainda ta dispone di un meter STS (manual of cu keypad), pa haci uzo di e oportunidad aki pa recarga coriente na un di nos sucursalnan. E forma di pago via Pay.Aw no por wordo utilisa pa e meternan aki. Nos clientenan di SmartUp Prepaid por keda trankil cu si ricibi notificacion durante anochi cu e cantidad di kWh ta cabando, e meter Prepaid lo continua suministra coriente te cu 8:00am, dunando asina e oportunidad pa pasa recarga su siguiente mainta na sucursal di ELMAR. Esaki ta conta solamente pa clientenan Prepaid cu smart meter. Nos kier urgi clientenan Prepaid cu meter STS (manual of keypad) pa recarga durante orarionan nobo di servicio."

Mientras tanto, riba rednan social e reaccionnan no a tarda, caminda usuarionan tabata indica cu den "temponan aki tur cos a bira online, pero mester comprende cu no tur hende sa of no por haci uso di servicio online."

Otro usuario preocupa tabata "unda por haya carchi den fin di siman," pa loke ELMAR a sigura cu por usa e opcion di pago online PAY.AW.

Otro usuario tabata indica cu "ami kier e opcion di paga cash, cu niun intencion di warda 1 ora den ELMAR, mientras cu na stacionnan di gasolin no tabata ni 5 minuut. Mi no sa kico boso lo tover, pero e opcion di paga cash mester keda habri y accesibel na tur districto, y no na ELMAR of MFA cu ta dura mas tempo den rij, haci'e hende su bida mas facil."

Igualmente, por a compronde cu dialuna awor ambos banda tanto ELMAR como AGDA lo sinta cu otro pa por trece un solucion na e decision aki mirando e cantidad y e reaccion di usuarionan, stacionnan di gasolin tin varios punto riba mesa como por ehemplo, cu nan no por sigui carga e gastonan, costo di bida a aumenta y ELMAR no tabata dunando mas placa pa e servicio "exclusivo" aki segun e fuente a sigura.

ELMAR
Redefining Energy

N.V. Elmar
DUPLICATE
Dec 01, 2020 06:01:02
Receipt No. : 840077
Meter No. :
Electricity Pre-paid
NV ELMAR Test Prepaid Meter
110 WILHELMINASTRAAT

SmartUp #: 03290
Elmar Account #: - 9999999
Service Credit
Electricity Credit
Outstanding Arrears AWG 12.50
Operator:

Venezolanonan na Aruba ta bay reuni pa duna apoyo na Maria Corina Machado

A traves di un video e lider opositor Venezolano Maria Corina Machado, a anuncia cu Venezolanonan cu ta bibando na varios pais rond mundo ta organisando pa un reunion mañan atardi caminda nan ta bay exigi, entre otro, respeta e mandato di eleccion primario di 22 di october ultimo unda el a gana como candidato unico di oposicion.

Den e video Machado ta pidi na su siguidonan pa exigi stop e persecucion na esnan cu ta na Venezuela luchando pa eleccionnan liber, pa e liberacion di e presonan politico, nan tambe ta exigi un fecha pa eleccion presidencial di e aña aki manera ta coresponde den e Constitucion Venezolano, ademas nan tambe ta pidi pa respeta e mandato cu nan a haya dia 22 di october ora nan a eligi un candidato unico opositor cu lo enfrenta Nicolas Maduro den e eleccion presidencial.

"Pasobra e candidato di e pueblo, ta ser eligi pa e pueblo mes y no pa Nicolas Maduro," Machado a sigura.

Pa e motibo aki mañan diadomingo varios ciudad rond mundo ta bay uni den un solo bos pa mustra "e forsa cu ta uni nos y e amor cu nos ta sinti pa Venezuela y pa nos libertad expresa riba tur su cayanan," Machado a bisa.

Den esaki, Aruba no lo keda afo caminda Comite Local Aruba a informa cu mañan e Plaza Simon Bolivar na Oranjestad for di 4.30 di atardi ta bay ta e punto di encuentro di esnan cu kier pa nan bos ser scucha, pa alerta comunidad internacional tocante e represion di e regimen di Maduro y exigi e respet di e boluntad popular expresa dia 22 di october ultimo.

Por recorda cu for di un siman atras, a bira conoci e desaparicion forsa di e hefenan di campaña "Comando Con Vzla" di estadonan Vargas, Yaracuy y Trujillo, 72 ora despues di nan desaparicion nan tabata priva di libertad na Palacio di Husticia di Area Metropolitano di Caracas sin e presencia di nan abogadonan y sin permiti e contact cu nan famia.

Secretario General di Defensa a haci un bishita na islanan ABC

Secretario General di Defensa, Maarten Schurink a haci un bishita di trabao na islanan ABC. El a combersa cu trahadonan di Marina, Ehercito y Marechaussee cu ta ubica riba Islanan di Caribe Hulandes.

Cu un area di Costa di mas o menos 900 kilometer, hopi trafico aereo y acuatico ta haci di esaki un area dinamico, den cual e menasa no ta solamente hipotetico. Hunto cu Wardacosta, Duana, Polis y paisnan den nos alrededor, Defensa ta traha hunto pa soru pa seguridad den Region Caribe Hulandes.

Secretario General Maarten Schurink su palabranan: "Hustamente den e tempo aki cu nos ta preparando nos mes pa un conflicto no desea dentro di cinco pa dies aña, nos tin mester di otro. Den Reino, y tambe pafo di Reino."

Profesionalnan di seguridad na Aruba a ricibi curso pa detecta documentonan fraudulento

Recientemente, Departamento di Seguridad Nacional, Veiligheidsdienst Aruba (VDA) hunto cu autoridadnan Canades di Control di Frontera, a tene un curso pa varios profesional di seguridad di Aruba riba con pa reconoce documentonan oficial y e forma con awendia ta traha documento fraudulento.

Prome Minister Evelyn Wever-Croes a expresa den un comunicado di prensa, cu e ta di suma importancia pa e profesionalnan ta bon prepara riba e tema aki, pa nan por detecta e documentonan falso aki di leu.

Manera ta conoci, mundo ta birando mas moderno y esaki ta pone cu tur hende ta bira mas creativo. Aruba ta den recuperacion, cu ta positivo, pero cu esaki e isla ta atrae tambe influencianan malo, cu talbes por drenta solamente cu documentonan falso. P'esey cu cada paso pa bay padilanti, mester percura pa autoridadnan ta bon prepara, pa sigura cu Aruba ta keda un isla sigur.

"Mi ta hopi contento cu e curso aki a wordo duna. Tin un grupo grandi di profesional local cu a haya e training aki, cu ta mas moderno, pa asina por detecta passpoort, cedula y/of otro tipo di documentonan cu mester pa drenta un pais, cu por ta falso. Tambe, mi ta gradici VDA pa organisa e curso aki, invertiendo asina den nos profesionalnan, pa asina nos tin e siguransa, di por tin un Aruba mas sigur", Prome Minister a expresa.

Editor
Caribbean Speed Printers N.V.
Aruba Bank N.V. Acc. #332668
Caribbean Mercantile Bank N.V.
Acc. #23951903
RBC Royal Bank Acc. #13307728

Operations Manager
Mariette Engelhart

Redaccion
noticia@bondia.com
Pilar Flores (hefe di redaccion)
Angenette Figuereo (closer editor)
Leo Maduro
Andreina Morillo
Raisa Montilla
Oriana Geerman

Ehecutivo di Benta
sulaika.croes@cspnv.com
Sulaika Croes

Aviso y Arte
Sandra Loefstop
Lisa Tromp

Departamento Digital
Juan Luis Pinto

Administracion
accounting@bondia.com
Martha Arteta de Ariza

Distribucion
Jenny Kelly

Coleccion
Evelinda de Cuba - Tromp

Pre Press
Luis Fernando Arenas (Hefe)
Pablo Libre

Press
Roland Schenker (Hefe)
Omar Ramirez
Martin Boekhoudt
Francis Dirksz

Colaboracion
Assiociated Press
Ret Karibense
Data Key

Afiliacion
Sociedad Interamerica
di Prensa (SIP)

DIRECCION
Adres: Weststraat #22
Tel: 582-7800
Email: noticia@bondia.com
aviso@bondia.com
info@bondia.com
Website: www.bondia.com
Facebook: @bondianoticia
Instagram:bondiaaruba

Editorial

Nos no conoce ...
Norma mas...?

Tin señal serio cu varios di nos politiconan a cuminza perde tur nocion di loke ta conoci como 'norma y valor'. Ora siman pasa a sali un cantidad di publicacion tocante un ministro cu a sali di un lugar publico cu bebida na man y subi den auto paga cu placa publico, entre e expresionnan di indignacion tabatin uno tambe di un parlamentario di e partido democrata-cristian, cu a opina cu e ministro en cuestion lo mester entrega su retiro. Nos no ta critica su opinion, pero esaki no ta e mesun parlamentario cu hunto cu coleganan a defende di tur manera posible nan colega ex-ministro cu a haya un condena di un aña cera na KIA pa corupcion? Si bo ta haya cu sali di un bar cu bebida den bo man suficente motibo pa un mandatario entrega retiro, ta posible anto pa splica comunidad pakico un politico condena ta keda sinta den parlamento, causando berguenza den comunidad, cu bo firme apoyo? Pakico esey no ta un acto di tal baheza moral cu bo ta condena tambe, si ta asina estricto bo normanan di moralidad ta?

Awor, mustrando e contradiccion aki den valoracion di loke ta aceptable of no den comportamento, ta bon pa declara enfaticamente cu nos no ta apoya e conducta di e ministro en cuestion. El a duna por lo menos muestra di mal huicio den drenta y conduci un vehiculo despues di a sinta bebe den un bar. E mester tabata sa mihor y bien por a regla cu e no lo a hay'e den e situacion ey. Pero manera hopi den comunidad, e mester a pasa den e problema pa e siña. Sin embargo, ta importante aki indica un problema general cu bebemento ta representa den nos comunidad. Mescos cu e ministro, hopi di nos ta subi auto betra sin cu esaki tin consecuencia. Hasta cos sa bay asina leu cu polis mes ta duna 'asistencia' na colega y conocirnan cu haya nan den problema den trafico mientras nan ta bao influencia. Nos ta djis mustra riba e bergonzoso sucesonan di encubrimento despues di un accidente fatal unda un polis bao influencia a ocasiona un accidente fatal di cual un mucha a bira victima. Bebemento y core auto bao influencia a bira asina 'normal' cu, segun nos polis no gusta tene razzia riba caminda publico den weekend pa controla core auto bao influencia, pasobra nan tin miedo cu Aruba lo manece dialuna mainta sin gobierno... E ministro en cuestion a casi duna indicacion di esey.

En todo caso, si e parlamentario menciona ta asina preocupa cu mandatario cu ta sali subi auto cu bebida den man, nos mester por conta anto cun'e pa yega na legislacion drechi cu ta evita parlamentario, condena caba pa corupcion, ta keda sinta den parlamento. Esey ta requeri un cambio den nos constitucion, ya cu manera e ta awor ta te ora tin un condena final irevocable, por logra cu un tal parlamentario ta bandona parlamento. Honestamente, nos no ta kere cu en general nivel moral di nos parlamento a yega na tal altura cu nos lo por conta cu diescuatro voto den e mesun parlamento pa por aproba un cambio di constitucion. Si acaso nos logra tal cambio, esey no ta un primicia pasobra Sint Maarten, legendario pa su corupcion, tin e stipulacion ey caba den nan constitucion...

Por ta cu entre nos politiconan ta reina e opinion cu no mester bay asina leu den medida preventivo contra nan categoria di funcionario publico. Nos lo opina diferente, mustrando riba e cantidad di caso di investigacion penal cu den ultimo añanan a tuma lugar contra parlamentario y ministronan den funcion. Ki dia 'basta lo ta basta' y no ta tolera mas cu amigo y coleganan di un tal parlamentario o ministro ta defende cu alma y cuerpo nan colega, cu segun nan tin pleno derecho di keda sinta?

Manera semper, e asunto aki di moralidad, o falta grandi di esaki, ta trece e interogante dilanti kico realmente ta haci pa evita corupcion den futuro. Naturalmente e actual gobierno lo core bisa cu no ta pornada a institui un oficina di integridad den gobernacion. Esey ta mustra bunita y lo bo spera cu gobierno seguidamente lo informa ampliamente di e logronan considerable di e oficina aki, si tin. Contrario na esey, nos ta topa cu..., silencio. Esey ta haci cu comunidad no ta haya sa kico ta logra, ni tampoco e empleado publico por haya confianza den e manera cu ta maneha caso. Den mayoria di caso cu un empleado publico ta descubri algo delictivo, ta trata di un superior. Si e sospechoso ta un directo o un ministro, semper ta tuma hopi curashi pa haci un denuncia. Figura bo cu despues resulta cu e denuncia tabata parce corecto pero finalmente no ta yega na nivel realmente penal. Kico lo pasa cu un funcionario asina? Su carera como empleado publico a caba eynan? Por convence e empleado publico en general cu por tin confianza den henter e trayecto cu e Oficina ta cana, cu cualkier resultado, no ta afecta nan carera negativamente?

Finalmente, bringa corupcion no por ta depende di 'siña' ambtenaar kico ta integridad. E ta depende mas di con gobierno ta set up su administracion pa combati corupcion y castiga esun cu no ta cumpli. E manera con a crea un 'strategia di salida diplomatico' pa e anterior ministro plenipotenciario na Den Haag, scondiendo pa basta tempo e rapport di CAD, ta indica cu ainda no a caba cu faboritismo na e nivel mas halto. Esey ta keda preocupante...

Advertorial

ELMAR y SETAR ta colabora pa introduci un opcion conveniente di pago pa SmartUp Prepaid y EV ChargeUp riba Pay.Aw app

Por medio di e colaboracion strategico aki entre ELMAR y SETAR, clientenan di ELMAR awor por disfruta di un metodo nobo di pago na un forma digital pa e servicio di coriente prepaid (SmartUp) y servicio di stacion pa recarga vehiculo electrico (EV ChargeUp) directamente via e aplicacion di Pay.Aw.

"Nos ta entusiasma pa uni forsa cu SETAR pa trece un comodidad mas grandi pa nos clientenan," a comenta Anthony Irausquin, CEO di ELMAR. "E metodo nobo di pago aki tabata hopi spera y ta marca un paso dilanti pa ELMAR den e mundo digital. Door di integra nos servicionan den e aplicacion di Pay.Aw, nos ta fortifica clientenan cu mas control y accesibilidad." Anthony a extende su gratitud na e team di SETAR y su coleganan na ELMAR pa nan sosten.

E integracion di e servicionan di SmartUp Prepaid y EV ChargeUp den e aplicacion di Pay.Aw ta ofrece clientenan un variedad di beneficionan, incluyendo:
Comodidad na unda cu bo ta: Cu e metodo nobo di pago aki, usuarionan por haci pago facilmente unda cu nan ta, directamente for di nan telefon mobil.
Disponibilidad 24/7: Como un solucion di pago digital, e servicio ta disponibel 24 ora pa dia, 7 dia pa siman, brindando flexibilidad na usuarionan na cualkier ora di dia of anochi.
Facil pa usa: Cu su 'user-friendly interface' pa usuarionan, e ta sumamente facil pa nabega y usa, sigurando un experencia sin problema pa tur usuarionan y haci maneho di utilidadnan mas facil.
Roland Croes, CEO di SETAR, a expresa e importancia di e ocasion importante aki, enfatisando cu "Esaki ta duna un impulso significante na e plataforma di Pay.Aw, cual a experencia crecemento enorme." E a remarca cu e integracion di e servicionan di ELMAR riba Pay.Aw ta representa e compromiso di SETAR pa brinda servicionan balioso pa comunidad y asisti otro 'stakeholders'."

E integracion di e servicionan di SmartUp Prepaid y EV ChargeUp den e aplicacion di Pay.Aw ta marca un logro den esfuersonan continuo di ELMAR pa sigui modernisa su servicionan, y adapta na e necesidadnan di su clientenan cu continuamente ta cambiando.

Pa celebra e momento aki, e prome 700 clientenan existente di SmartUp Prepaid y EV ChargeUp cu haci uso di Pay.Aw lo ricibi 50 kWh gratis riba nan cuenta. Y e prome 300 personanan cu bira cliente nobo SmartUp Prepaid of EV ChargeUp y haci uso di nos opcion pa Top Up via Pay.Aw, lo ricibi 25 kWh gratis! Nos kier encurasha tur nos clientenan di SmartUp Prepaid y EV ChargeUp pa bishita e Pay.Aw app pa Top Up of download e app riba Google Play Store of Apple App Store awor mes.

Pa mas informacion tocante e servicionan di SmartUp Prepaid y EV ChargeUp di ELMAR, bishita e website di ELMAR of tuma contacto cu Customer Service di ELMAR na customerservice@elmar.aw. Y pa preguntanan tocante e aplicacion di Pay.Aw, por fabor tuma contacto cu Customer Service di SETAR na customercare@pay.aw.

Adopta mas palabra di mesun origen, pero den otro epoca

Den e edicion aki di nos column semanal atencion pa e fenomeno di adopta cierto palabra, por ehemplo verbo, den nos idioma, pa despues den otro epoca adopta tambe otro palabra cu ta coresponde cu e verbo ey.

Despues, cu desaroyo di nos idioma, ta surgi e momento cu mas sinonimo ta cuminza drenta, tin vez di e mesun idioma donante, tin vez di un otro. O, nos a adopta e verbo y despues a crea un sustantivo di nos mes. E motibo cu nos ta trata esaki ta cu, segun nos idioma ta desaroya y ta haya un vocabulario mas specifico, loke ta util pa por expresa exactamente loke nos kier bisa den un cierto contexto. Manera semper, un ehemplo ta yuda. Tuma por ehemplo e palabra 'absurdo'. Kico ta e sustantivo cu nos a hereda di Spaño? Nos tin 'absurdidad', cu ta aparece den e Lista di Palabra oficial di Papiamento. Sin embargo, esey ta e variante cu mas nos conoce den nos idioma? Hopi di nos hendenan lo ta mas conoci cu 'absurdez' cu por cierto no ta aparece den e Lista, pero tambe ta pertenece na e vocabulario Spaño. Kico pa haci? Ta parce nos logico pa pone tur dos den nos vocabulario oficial.

Nos ta bay un paso mas leu awor. Nos tin e caso tambe di palabra cu a drenta nos idioma di forma 'crioyisa', es decir cu a haya nan propio forma local, pa despues di tempo haya adopcion tambe di e palabra original. Un ehemplo di esaki ta 'desperdicio' y 'desperdiciar' cu anteriormente no tabata conoci den e forma aki, pero si como e verbo 'desperdi', dispirdi, dristibi, y posiblemente algun variante mas. Con e proceso aki a bay, segun nos humilde opinion? A surgi e necesidad di haci uso di e sustantivo 'desperdicio', pasobra den e Papiamento menos desaroya di algun tempo atras, no a surgi tal necesidad. Awendia, den e terminologia di medio ambiente y di procesa sushi y otro sustancia y material, a cuminza e uso di 'desperdicio' como termino general, y despues di tempo bo ta tende hende papia di 'desperdicia', e verbo. Cu esaki e palabranan modifica den e adaptacion crioyo a desaparece? No, nan t'ey ainda y segun cu ta usa nan, nos lo percura pa nan keda tambe.
Por cierto nos a caba di menciona un palabra, 'desaparece' di cual nos sa cu te poco tempo pasa no tabata di uso. Kico a pasa ey cu awor si e tin mas uso? Segun nos loke a pasa ta cu nos ta usa, desde antaño, e palabra 'disparce', cu ta bin directamente di e mesun verbo na Spaño (desaparecer). E problema cu ta surgi dado momento ta cu nos, den un idioma mas elabora, mester di e sustantivo corespondiente. Kico nos ta haci? Trata di traha un sustantivo di 'disparce'? Kico esey lo ta? 'Disparcion'? No, nos ta bolbe na e origen Spaño y ta trece aden e sustantivo ey: 'desaparicion'. Seguidamente esey ta trece aden e verbo corespondiente 'desaparece'. Cu esey e verbo original na Papiamento 'disparce' no tin uso mas? No, segun nos ta mira awor, tin un desaroyo den direccion di un uso specifico di 'desaparece' y 'disparce'. Ehemplo, den corant nos ta lesa cu un persona a 'desaparece' y su famia a laga autoridadnan registra e persona como 'desapareci' o 'desaparecido'. E verbo crioyo ta keda den uso na otro ocasion, manera den un contexto specifico, pero no ta e base pa e otro terminonan di e mesun origen. Ehemplo: "Despues di echa su baina, el a disparce di biaha". Tambe: "Bo por haci mi un gran fabor di disparce di aki!"
Un otro ehemplo, cu nos a yega di elabora ariba caba, ta e palabra 'ordo'. Pakico dado momento ta papia di 'orden' anto? Pasobra den un uso mas elabora nos mester di e verbo corespondiente, y nos ta ripara cu nos no ta keda papia di 'duna ordo' sino cu ta introduci 'ordena'. Tambe desde hopi tempo nos conoce e palabra 'ordenanza' ('verordening' na Hulandes) cu ta e termino pa nos leynan local. Otro ta 'ordenamento' manera den 'ordenamento teritorial' (Hulandes: ruimtelijke ordening). Asina cierto momento a cuminza papia di 'orden' banda di 'ordo' cu a keda den uso den cierto situacion specifico. Por ehemplo: "Bo auto a keda bon drecha?" "Si, el a keda na ordo."
Loke nos ta observa aki ta un proceso logico di usa un 'famia' completo di palabra relaciona, mientras cu nos Papiamento di ayera no tabata conoce esaki. Cambio ta algo cu semper lo t'ey, sigur den idioma y comunicacion.

Aumento den casonan di dengue na Corsou

(CuracaoChronicle) - Curacao Public Health Department ta confirma un aumento den casonan di dengue riba e isla. Den e ultimo simannan di 2023, algun caso a ser confirma y den januari e cantidad aki a aumenta na 31 caso di dengue y un caso di Chikungunya.

E aumento aki, indica pa mas test di laboratorio y sintomanan similar reporta pa dokternan di cas, ta sugeri un plamamento activo di e malesanan aki.

Dengue, Chikungunya y Zika, transmiti pa e muskita Aedes aegypti, un insecto cu strepi blanco y preto, ta posee un riesgo di salud cu ta den aumento. E muskita aki ta cria den awa para, cual ta causa un reproduccion rapido y e plamamento di e virus via mordi di muskita, potencialmente resultando den un epidemia.

E Ministerio di Salud, Ambiente y Naturalesa (GMN) ta activamente conduciendo campana pa elimina e sitionan cu ta criadero pa e muskitanan. Esaki ta inclui inspeccion y educacion den luganan manera reparacion di vehiculo, scolnan y otro institucionnan. Sinembargo, e gobierno ta enfatisa cu e participacion completo di e comunidad ta crucial, cu e mensahe "Nos no por haci esaki nos so."

Ciudadanonan ta fuertemente conseha pa tuma accion di prevencion, manera elimina awa cu ta para paden y pafo di cas, usa repelente di muskita cu DEET y usa pisca den reservoir di awa pa controla larvae di muskita. Negoshinan, specialmente esunnan den e bent di auto y construccion ta encurasha di tuma precaucion contra acumulacion di awa.

Minister di salud publico a reuni cu SER tocante prevencion di obesidad na Aruba

Diahuebs mainta Minister di Turismo y Salud Publico Sr. Dangui Oduber a reuni cu Dhr. drs. Felix Bijlhout, Algemeen Secretaris di De Sociaal Economische Raad (SER) y tambe cu Dhr. Norberto Rodrigues MPP, Beleidsadviseur di SER. Un reunion unda SER a entrega un raport na Ministerio di Salud Publico pa asina nan por conseha ariba diferente asuntonan importante manera obesidad na Aruba.

Den e reunion aki, a elabora ariba diferente topiconan manera preocupacion di e aumento di obesidad den nos comunidad y avisa pa pone medidanan mas severo, inversion den conscientisacion pa muchanan na scol, mas cantina saludabel na scolnan y prevencion di sucu excesivo y pone ilustra kico ta cumindanan mas y menos saludabel.

Minister Dangui Oduber ta indica cu reunionnan asina ta importante pa evalua e rapportnan, notanan y conseho tocante e cuido y salud di nos comunidad, pa asina por implementa cambio positivo den e manera cu nos ta come y move. E vision di Minister Oduber ta pa tin un comunidad saludabel y pa traha hunto cu diferente organisacionnan pa asina por combati obesidad na Aruba.

Regulador Mericano a conecta 561 morto na ventilador daña di Philips

(NLTimes) - U.S Food and Drug Administration (FDA) a ricibi 561 reportahe di morto cu por ta relaciona cu e dispositivo pa asisti respiracion den slaapapneu cu Philips a pidi back, regulador di Merca a bisa den figuranan actualisa. Desde april 2021, a ricibi mas di 116,000 reportahe di heridanan aparentemente relaciona cu e foam den e mashinnan cu ta kibrando, incluyendo 561 morto.

E cantidad total di reportahe a aumenta cu mas di 7,000 desde FDA su ultimo actualisacion na final di juni. E incidentenan aki ta trata 111 caso den cual un pashent a fayece. E figuranan aki ta inclui reportahenan obligatorio for di Philips y reportahenan boluntario for di proveedornan di cuido di salud y personanan cu ta usa e mashinnan CPAP y BiPAP. Nan ta un rango amplio di heridanan, "incluyendo cancer, pneumonia, asthma, infeccion, dolor di cabes, tosemento, dificultad cu respiracion, mareo y dolor di pecho," segun FDA.

E regulador a enfatisa cu "e sistema di vigilancia pasivo" aki tin limitacion y no por ser usa como prueba cu e problemanan di salud reporta definitivamente ta relaciona cu e foam cu ta kibrando den e mashinnan di Philips cu a pidi back.

Recientemente Philips a anuncia cu nan a stop di bende e ventiladornan aki y e mashinnan na Merca como parti di un acuerdo cu FDA. E compania a aparta 363 miyon di euro na banda pa dañonan causa.

Corsou su placa ta perde 3.5 porciento di su balor den un aña

(CuracaoChronicle) - Den aña 2023, inflacion na Corsou a yega te na 3.5 porciento segun Central Bureau for Statistics (CBS), cual ta indica un disminucion notabel den e poder di compra di e moneda local.

CBS a reporta un aumento di 0.7 porciento den e prijsnan di Corsou pa luna di november 2023 compara cu october. Den december, e nivel di prijs a mira un aumento di 0.2 porciento.

E inflacion anual su tasa ta na 3. Porciento, reflehando e aumento general den prijs di articulonan y servicionan dentro di e economia durante un periodo specifico, resultando den un disminucion den e poder di compra.

Den november a separa y analisa profundamente e figuranan di inflacion pa e luna. Den e analisis aki aumentonan notabel a ser observa den e prijsnan di muebla cas, cuido di salud y recreacion, mientras gastonan pa transportacion y comunicacion a experiencia un reduccion di 0.1 porciento. Den december, tabatin aumento notabel den gastonan aleatorio, recreacion, muebla casnan, cuminda, bebida y productonan di tabaco.

Na mesun tempo, transportacion y comunicacion su gastonan a mira un disminucion di 3.4 porciento.

RdK: Reimposicion di sancion di Merca no ta afecta acuerdo entre PVDSA-RdK

(AP) - E reintroduccion di sancionnan Mericano contra Venezuela no lo impacta e acuerdo entre compania di crudo Venezolano PDVSA y Refineria di Korsou (RdK) segun director di RdK Patrick Newton.

Curaçao aparentemente tin un licencia specifico cu ta duna e pais luz berde pa bende crudo di Venezuela y aregla debenan cu e dono di e refineria. Den december, un acuerdo a ser firma pa representantenan di PDVSA, e gobierno Venezolano,

RdK y gobierno di Corsou, permitiendo RdK bende crudo Venezolano pa aregla debenan atrasa cu a genera despues di e ceramento di e refineria Isla.

Tabatin disputanan legal di hopi tempo, sinembargo eventualmente, a dicidi cu un acuerdo negocia fuera di corte tabata den e miho interes pa ambos pais. Newton a splica cu aunke e sancionnan di Merca por ser reintroduci na mita di april, RdK a obtene su propio licencia OFAC den november di aña 2023, permitiendo entrega di crudo directo for di PDVSA pa cumpli cu e acuerdo “crude for debt”. Hasta si Merca reactiva e sancionnan, Newton ta declara cu e no lo afecta e trato entre PVDSA y RdK.

OFAC, e curpa Mericano cu ta maneha y aplica e sancionnan economico y comercial, ta enfoca riba e paisnan, teroristanan, traficantenan di droga internacional, individuonan involucra den e produccion di arma di destruccion masivo y otro menasanan na e siguridad nacional, politica den exterior of economia pa Merca. OFAC ta aplica na ambos programanan general y selectivo, incluyendo e blokeo di bienes y restriccionnan comercial.

Yamado na dokterdi cas y specialista na Aruba, Boneiro y Corsou pa explora “Lifestyle Medicine”

(CuracaoChronicle) - Dokternan di cas y specialistanan di Aruba, Boneiro y Corsou ta invita pa participa den e conferencia ‘Lifestyle Medicine in Latin America & the Caribbean’. E conferencia aki ta organisa pa Profesor Herbert ‘Bob’ Pinedo y Fundashon Prevenshon.

E conferencia aki lo provee un oportunidad unico pa e profesionalnan medico di e islanan por expande nan conocemento di problemanan di salud relaciona cu estilo d bida. Malesanan cu no por comunica manera diabetes, malesanan cardiovascular y obesidad ta birando un problema cada biaha mas significante den e region aki. E conferencia ta permiti e profesionalnan den cuido

di salud obtene informacion actual y strategianan pa e prevencion y tratamento di e condicionnan aki.

E conferencia tambe lo enfatisa un strategia multidisciplinario cu e participacion di varios specialista medico, nutricionistanan y terapistanan di ehercicio. Esaki ta provee un plataforma pa un metodo holistico na cuido di pashent y promove interaccion entre diferente disciplina di salud. E acreditacion pa e conferencia di Dutch Association of Internists y World Obesity Federation ta aumenta con atractivo esaki ta pa e participantenan, mirando cu e reconocimento aki ta delinea e calidad y relevancia di e conferencia aki.

Mas cas di huur a pesar di regulacion pronto na vigor

(NLTimes) – Plan di Minister saliente di Vivienda, Hugo de Jonge pa regula mercado di huur pa largo a causa preocupacion cu inversionistanan lo bende nan propiedad y e cantidad di cas den sector di huur priva lo reduci. Pero te awo, esaki no a sucede. Segun Kadaster, awo tin mas cas di huur den sector priva, segun NOS ta reporta.

Kadaster a confirma cu tin aumento den cantidad di cas di huur bendi. Pero e cantidad total di cas den sector di huur priva a aumenta, no reduci. "Hopi doño ta bende cas na otro doño cu ta huur, loke ta nifica cu nan ta keda den mercado di huur. Construccion nobo tambe ta añadi hopi propiedad di huur," segun Paul de Vries, experto di mercado di vivienda na Kadaster. "Nos ta mira cu e cantidad di cas di huur ta aumentando pa tur tipo di categoria di doño di cas."

De Vries a reconoce cu doñonan por bende nan propiedad solamente ora e huurdo ta sali. "E ola grandi di benta ta bay tuma lugar solamente a plaso largo." Pero e ta kere cu casnan nobo añadi na e mercado door di construccion y conversion ta bay balansa esaki.

Kadaster tambe ta mira cu un cantidad aumentando di cas di huur ta bay na cumpradonan cu ta biba den nan. Hobennan cumprando pa prome biaha – e grupo cu pa largo ta den mayor desbentaha den mercado Hulandes – en particular ta cumprando cas. "Propiedadnan di huur cu awo ta biniendo den mercado for di inversionistanan ta cay den categoria cu cumpradonan pa prome biaha ta interesa," De Vries a bisa. "E ta vivienda pagable."

E ley di De Jonge, cu e ta spera di implementa pa dia 1 di juli, ta bay extende e sistema di punto cu ya ta aplica na vivienda social pa propiedad di huur te cu huur di 1,123 euro y 1,235 euro pa construccion nobo.
E ley ainda mester pasa den tanto Eerste como Tweede Kamer.

Polis na Amsterdam investigando 11 agente pa gruponan discriminatorio riba WhatsApp

(NLTimes) – Districto di Amsterdam di Departamento di Polis ta investigando varios agente pa acusacionnan cu nan a comparti mensahenan ofensivo y discriminatorio den gruponan priva riba WhatsApp.

A reasigna nuebe agente di polis, y un di dies a keda suspendi for di districto Amsterdam. Adicionalmente, un polis di Rotterdam tambe a keda reasigna, como tambe un miembro di personal di centro di operacion di polis.

"E existencia di e gruponan di WhatsApp a bira conoci den dos investigacion criminal," polis a bisa, sin specifica e contexto di e investigacionnan en cuestion. Detayenan di e mensahenan specifico tampoco a keda revela pa motibo cu e investigacion ta andando, pero a keda describi pa polis como "seriamente transgresivo y discriminatorio."

Polis a bisa cu e agentenan tabata involucra den dos grupo specifico riba WhatsApp. Un grupo di mensahe tbata inclui e dies polis di Amsterdam. E otro tabata inclui un di nan, e agente di Rotterdam, y e trahador di operacionnan. E team dentro di departamento di polis di Amsterdam cu ta trata integridad y keho ta purbando di determina "e rol y contribucion di cada individuo dentro di e gruponan di WhatsApp."

"Nos ta bay yega e fondo di esaki," Frank Paauw, hefe di departamento di polis di districto Amsterdam, a priminti. "Insulto, termento y discriminacion no tin lugar den nos organisacion policial, y ta bay contrario na e polis cu nos kier y mester ta: honesto, confiable, cu curashi y conectividad."

Dos siman atras, seis empleado di polis di Rotterdam a enfrenta accion disciplinario pa comentarionan misogino, discriminatorio y inapropia den otro grupo priva di WhatsApp. E investigacion largo aki a conduci na retiro di un agente, y otronan a ricibi diferente castigo, incluyendo retiro condicional, transferencia y warning por escrito. E severidad di e castigo a depende di nan participacion y comentarionan specifico.

Hefe di polis di Rotterdam, Fred Westerbeke a expresa decep-

cion y a enfatisa e importancia di comportamento respetuoso, responsabilidad y inclusividad dentro di e departamento. El a reconoce e daño na confiansa publico y a reitera e compromiso pa un conducta profesional tanto den dienst como fuera.

Mientras cu fiscalnan a nenga di presenta cargo criminal, departamento di polis a considera e mensahenan inaceptable y den violacion di conducta profesional. E cinco agente cu a keda na trabao a ricibi orden pa participa den training di diversidad y inclusion.

E decision recien na Rotterdam tambe a sigui un caso separa na 2020, unda agentenan eynan a enfrenta un investigacion interno pa comentarionan racista y insulto usa den otro grupo di chat.

Polis na Rotterdam por a haya curpa di persona desaparecido despues di explosion dialuna

(NLTimes) – Polis a haya parti di un curpa den restonan di un edificio di apartamento na Rotterdam cu a keda destrui pa un explosion y candela dialuna.

Agentenan buscando den escombro a haya e restonan pa alrededor di 5:30am ayera. Nan tabata wardando pa solo sali pa investiga mas, segun polis di Rotterdam a bisa riba X.
"Nos a haya parti di e curpa di un persona desaparecido awe mainta trempan," un vocero di polis a bisa Rijnmond. "Pa ta sigur cu ta e persona desaparecido, Instituto Forensico Hulandes ta bay investiga e curpa hunto cu detectivenan forense." Polis a indica cu a reanuda investigacion rond di 9or di mainta ora tabatin suficiente luz pa por mira.

E unico persona cu ainda tabata desaparecido desde e explosion dialuna tabata Mustafa, di 33 aña di edad. Servicionan di emergencia a busca den anochi pa su curpa. E curpa di e desaparecido

Kamran Kahn, 43, a ser haya y recupera pa su famia riba diaranson. Polis a haya e curpa di Ilyas, 22, riba diahuebs.

Testigonan a bisa Rijnmond cu e buskeda pa curpa di Mustafa a stop pa un gran rato durante anochi ora cu dos bari di kimico a cuminsa lek pa motibo di movencion den e escombro. Bomberonan a retira e barinan pa asina nan coleganan por a sigui busca.

E explosion den garage di e edificio y e candela subsecuente riba dialuna nochi na final a resulta den tres morto. Un homber tambe a keda seriamente herida. Testigonan a bisa cu e tabata parce di a cay door di vloer riba e garage ora esaki a collapse den e explosion. Servicionan di emergencia a transporta e persona pa hospital.

Un di dos persona a sufri heridanan menor cu a ricibi tratamento di paramediconan na e sitio.

Ainda no a determina e causa di e explosion.

Bolivia: Al menos 14 polis herida den enfrentamento cu siguidonan di Evo Morales

(Infobae) – Diahuebs ultimo tabata e dia diesun di blokeonan di rutanan cu siguidonan di Evo Morales ta bin realisando pa protesta pa e suspension di magistradonan di organo hudicial.

Na Oruro, enfrentamentonan fuerte a tuma luga entre esnan cu ta sigui Evo Morales y funcionarionan uniforma cu a laga atras un cifra di por lo menos 14 polis herido, entre nan un muhe, cu a resulta cu golpinan den su cabes.
Di acuerdo cu loke e corant El Deber a publica, e incidentenan a cuminsa diahuebs den oranan di atardi despues cu un grupo di polis, dependiente di comando di la Paz y Oruro, a yega na Caracollo y a cuminsa separa e manifestantenan cu gas lagrimogeno.
E chokenan a dura mas cu tres ora y hasta tabatin periodistanan lesiona, ekipo di prensa di Bolivia TV a ser agredi pa e siguidonan di e ex-mandatario, ken nan a lansa piedranan y palonan na polis.
E polisnan herida a ser hiba na hospital Obrero di Oruro, na unda te ayera nan tabata permanece bao observacion.
Ademas, otro dos polis a ser secuestra pa habitantenan di e zona pero despues nan a ser libera danki na delegado departamental di Defensoria di Pueblo na Oruro cu a intermedia pa nan.
Di otro banda, Gobierno di Bolivia a informa cu mas di 1.000 auto y 1.175 pasahero tabata pega den e careteranan cu siguidonan di Morales a cera.
E malcontento di "Evismos" tambe ta pa motibo di e Sentencia Constitucional e cual a dicta cu reeleccion indefini "no ta un derecho humano," pa loke a inhabilita e ex-hefe di Estado pa e candidatura presidencial di 2025.
Vice-minister di Defensa Social y Substancianan Controla, Jaime Mamani, a detaya cu e autonan para den e rutanan ta 1.023 y 1.175 persona ta ser "perhudica" pa e blokeonan.
"Den total tin 24 punto di blokeo y 4.450 persona cu ta realisa e blokeonan aki." El a indica.
E perdidanan economico pa e pais ta supera 680 miyon dollar y abastecemento di combustibel ta iregular, ayera diahuebs, sector di transporte pisa a usa su trucknan pa cera camindanan na La Paz y asina exigi Gobierno resolve e conflicto.

El Salvador: Mañan Bukele ta busca su reeleccion y ta lidera cu 71% di intencion di voto

(Ambito) – Nayib Bukele lo por ta e presidente di El Salvador un biaha mas y lo por gana eleccion di mañan di 4 di februari, segun un encuesta di Universidad Francisco Gavidia a sigura.

Bukele cu su partido Nuevas Ideas (NI) a haya 70.9% di intencion di voto, segun e encuesta aki cu tin un margen di eror di 2.8% y cu a ser realisa di 3 te cu 8 di januari cu 1.904 persona.
Despues di dje, ta aparece Manuel Flores, candidato di Frente Farabundo Marti Para Liberacion Nacional (FMLN iskierda) cu 2.9% y siguientemente e candidato di Alianza Republicana Nacionalista (Arena) di derecha, Joel Sanchez, cu 2.7%.
FMLN y Arena a domina e politica di e pais despues di e guera civil Salvadoreño, hasta cu Bukele, na 2019 a kibra e bipartidismo y a gana e presidencia.
Den e votacion di mañan, cu un cifra di 6.2 miyon votado, tambe lo renoba Congreso, cu ta bay tin 60 diputado en bes di e 84 cu tin actualmente di oficialismo y su aliadonan.
E proyeccion segun e sondeo ta cu partido Nuevas Ideas di Bukele lo haya 57 diputado, 2 Arena y 1 di e Partido Democrata Cristiano.
Otro encuesta realisa decamber ultimo pa Universidad Centro Americano a conclui cu shete di cada 10 Salvadoreño ta "di acuerdo" cu Bukele ta candidato pa reelecciòn.
E respaldo popular masivo pa Bukele ta debi na su "guera" contra gangnan criminal cu a hiba e trankilidad den e poblacion, a costa di derechonan civil limita pa un regimen di excepcion cu tin estableci for di maart 2022, segun gruponan di derechonan humano.

Union Europeo ta sanciona fiscal general di Guatemala pa purba stop presidencia di Bernardo Arevalo

(EFE) – Ayera diabierna, Union Europeo a sanciona e fiscal general di Guatemala, Consuelo Porras, pa varios intento di evita e tuma di posesion di e presidente, Bernardo Arevalo de Leon, ken 14 di januari ultimo a asumi su funcion.

E sancion tambe ta afecta hefe di Fiscalia Special Contra Impunidad (FECI) Jose Rafael Curruchiche, e hues Fredy Raul Orellana, e fiscal di FECI, Leonor Eugenia Morales y secretario general di Ministerio Publico, Angel Pineda, segun loke Conseho di UE a informa den un comunicado.
"Ora mi a biaha na ciudad di Guatemala, ma haci'e sabiendo cu e presencia di varios invitado internacional no solamente ta manda un señal fuerte di apoyo na democracia di Guatemala, sino tambe ta un señal fuerte na esnan cu ta busca evita e procesonan democratico, lo cual comunidad internacional no ta bay permiti," hefe di diplomacia Europeo, Josep Borrel a bisa.
Borrel, ken na januari a asisti na tuma di posesion di Arevalo, a sigura cu UE tabata dispuesto pa adopta pasonan nobo pa exigi responsabilidadnan na e personanan responsabel di purba evita cu Arevalo lo a bira presidente, despues di eleccion cu el a gana aña pasa.
A traves di medidanan di restriccion cu a ser publica ayera, a prohibi na Consuelo Porras y otro cuatro miembro di Ministerio Publico drenta na teritorio Europeo y a congela e activo cu nan lo por tin den entidadnan Europeo.
Arevalo de Leon, a atravesa hopi dificultad pa por bira presidente pa motibo cu Ministerio Publico (Fiscalia), lidera pa Consuelo Porras, a purba suspende su triunfo den eleccion cu varios caso penal den su contra y di su partido politico, Movimiento Semilla.

Cuba: Diaz-Canel ta destitui Alejandro Gil Fernandez como Minister di Economia

(CiberCuba) - E gobernante Cubano Miguel Diaz-Canel a destitui Alejandro Gil Fernandez como Minister di Economia y Planificacion.

Un nota publica den e corant Granma ta indica cu e Conseho di Estado, riba propuesta di e presidente di e Republica y cu aprobacion previo di e Bureau Politico di e Comite Central di e Partido, a acorda libera Gil Fernandez di su responsabilidadnan como vice prome minister y minister di Economia, sin duna mas detayes.

Na su luga nan a nombra Joaquin Alonso Vazquez, ken te cu e momentonan aki tabata eherce su funcion como Minister President di e Banco Central di Cuba.

E informacion ta detaya cu Alonso Vazquez di 60 aña di edad, ta licenciado den Finanzas y Credito y tin masters den Direccion y Gestion Empresarial.

Segun e nota, e tin experiencia di direccion den entidadnan manera e Banco Nacional di Cuba, e Banco Popular di Ahorro, e Corporacion di Comercio y Servicio CUBALSE y e Institucion Financiero no Bancario Casas de Cambio S.A.

E tabata tambe e vice presidente provicional di e Asociacion di Economista- y Contadornan (ANEC) di Cuba.

Haiti: Merca sin respuesta ariba envio di forsa multinacional

(DiarioLibre) - Matthew Miller, vocero di e Departamento di Estado di Merca, a bisa diahuebs cu Merca ta mantene e speransa cu Kenia lo lidera e forsa multinacional na Haiti cu cual ta busca reduci e nivelnan di violencia cu e pais Caribense ta enfrenta.

E vocero no a contesta si su pais a contempla otro opcionnan of strategianan pa forma otro ekipo di ayudo pa Haiti den caso cu Kenia no por haci esaki.

"Obviamente, nos a wak e decision di e Corte Supremo di Kenia siman pasa. Nos a tuma nota cu e poder ehecutivo di Kenia a declara cu nan ta bay apela e veredicto ey. Nos ta pendiente na e asunto aki."

Miller a combersa ariba e tema den un rueda di prensa despues di e reunion cu e Secretario di Estado, Antony Blinken y e Minister di Relacion Exterior di Kenia, Musalia Mudavadi, den cual ningun di dos a ofrece un declaracion ariba e futuro di e mision aki cu mester cuminsa den e prome trimester di e aña aki.

"Nos ta sigui traha cu e asociadonan internacional, tanto cu Kenia como cu otro asociadonan internacional, ariba loke ta trata e finaciamento di e forsa policial multinacional aki y nos kier pa e cuminsa cana lo mas pronto posibel," Miller a finalisa.

Memey di luna di januari, un tribunal di Kenia a blokia e plan "inconstitucional, ilegal y invalido" di e gobierno di desplega mil agente di polis pa Haiti den e marco di un mision respalda pa ONU.

E veredicto aki ta nifica un stop na e forsa multinacional aki, cu ta wordo spera cu hopi ansiedad na Puerto Principe, cu a wordo pensa pa combati e caos creciente na e pais Caribense. Eynan e violencia di e bandanan a causa cerca di cinco mil morto den 2023, di cual mas di 2.700 tabata civilnan, segun e ultimo rapport di Nacionnan Uni.

Dianan despues di e respuesta di e tribunal di Kenia, e presidente di Kenia, William Ruto, a informa cu Kenia ta bay sigui pa dilanti cu su plannan di lidera e mision di seguridad aproba pa e Conseho di Seguridad di ONU na Haiti, esaki a pesar cu e tribunal na su pais a blokia e despliegue.

Puerto Rico: Pedro Pierluisi a anuncia acuerdo cu FEMA pa adkisicion di dos generator temporal

(ElNuevoDia) - E gobernador Pedro Pierluisi a informa cu su administracion a logra un acuerdo cu e Agencia Federal para el Manejo de Emergencia (FEMA, na Ingles) cu lo permiti mantene den operacion e unidadnan temporal di generacion electrico despues di 15 di maart, fecha unda ta conclui e proyecto den man di e gobierno di Merca.

Den e ultimo simannan, e gobierno estatal y FEMA a discuti camindannan pa e Autoridad de Energia Electrica (AEE) adkiri e ekiponan instala den e centralnan San Juan y Palo Seco cu for di aña pasa a suma 350 megawatts di capacidad na e flete di generacion debil di e pais.

Pierluisi a haci e anuncio diahuebs anochi ariba su rednan social, pero no a duna ningun detaye ariba e acuerdo cu FEMA.

"E dia di awe (diahuebs), nos a logra un acuerdo cu FEMA cu lo permiti mantene den operacion e unidadnan di generacion temporal ubica na e centralnan Palo Seco y San Juan. FEMA lo provee e fondonan pa adkiri e unidadnan aki hunto cu e infrastructura asocia na nan," e mandatario a afirma.

"Despues di yega na un acuerdo, FEMA ta bay provee e fondonan pa adkiri e unidadnan di generacion temporal ubica na e centralnan di Palo Seco y San Juan," e director ehecutivo di e Oficina Central de Recuperacion, Reconstruccion y Resilencia, Manuel Laboy, a expresa di su banda.

Den e declaracionnan no ta detaya si ya caba e costo di adkisicion di e ekipo ta conoci. Ta anticipa cu e generatornan ta wordo adkiri mediante un compra, pero otro componentenan necesario pa e operacion lo por wordo traspasa a traves di un huur, asina e director ehecutivo di AEE, Josue Colon, a bisa recientemente.

FEMA a notifica, for di fin di december, cu e adkisicion di e generatornan ta un proyecto elegible pa ricibi financiamento di hasta 90%. Sinembargo, e operacion di e mashinnan, incluyendo e compra di e gas natural cu ta wordo usa pa produci energia, ta wordo traspasa pa AEE desde 15 di maart.

Como parti di e tramitenan dirigi na e adkisicion, AEE a somete na e Negociado de Energia de Puerto Rico (NEPR), dia 14 di januari, un mocion solicitando e aprobacion di e proyecto, subrayando e importancia di garantisa e continuidad di e generacion provisional pa e stabilidad di e sistema electrico.

Premio mayor di un aña gratis di coriente pa ganadornan di Festival di Tumba

ELMAR, como sponsor principal di Festival di Tumba pa di dos aña consecutivo, a aporta cu un sponsorship cu ta contribui na premio mayor y organisa e Festival.

ELMAR ta desea di felicita SMAC cu un exitoso Festival di Tumba 2024. ELMAR ta orguyoso di por aporta na e iniciativa aki cu ta yuda promove nos patrimonio Cultural.

E herencia di Aruba su tumba di Carnaval ta di suma balor pa ELMAR. ELMAR su deseo ta cu e contribucion aki no solamente lo sostene e Festival, sino tambe inspira otronan pa uni cu ELMAR den su esfuersonan pa celebra nos Cultura.

Masha pabien na nos Reina di Tumba, Giliane Wester, y pabien na nos Rey di Tumba Loco, Tyson Croes. Den Carnaval 70 cu tumba nos ta pone Aruba tembla!

Pabien Aruba cu bo Carnaval 70, ta bin di parti e sponsor principal di Festival di Tumba, bo compania local ELMAR.

Aruba a disfruta di un Parada Escolar na Oranjestad mas grandi, yen di ambiente y creatividad

Ayera mainta a tuma luga e parada escolar di Oranjestad pa celebra carnaval 70. Un parada yen di ambiente, alegria y hopi creatividad na unda e muchanan, como tambe e mayor- y maestronan a disfruta te na final.

E aña aki, compara cu aña pasa, e participacion den e parada escolar tabata mas grandi, pues mas scol a uni na e celebracion aki.

Otro cambio ta cu e aña aki e parada escolar a wordo organisa pa SMAC mes. E organisacion a tuma e iniciativa y a reuni cu e diferente scolnan pa asina organisa un solo gran parada escolar na Oranjestad.

Ayera a toca turno na e scolnan preparatorio y basico. Un total di 12 scol a participa den e parada na unda cada scol a luci cu diferente tema y creatividad a resalta. E parada a sali for di Veld di Cricket, a drenta DeSallestraat, despues Kamerlingh Onnestraat pa asina termina na veld di RCA.

Skirbi pa Robert Arends

Emancipacion? Discriminacion? Trato igual?

Con bini Gobierno/Parlamento/Minister/Director ta exigi pa dos persona casa cu otro, yena (hunto) 1 "aangiftebiljet inkomstenbelasting" mientras cu tur otro persona, no casa, si por haci "aangifte" pa nan so?

Nos leynan, cu ta toca "inkomstenbelasting" y "primanan social", tin tarifanan y condicionnan diferente pa personanan casa y pa personanan no casa? Of nan ta igual pa tur hende?

E preguntanan ta presenta pasobra cu tanto a bringa pa emancipacion , pa trato igual y contra discriminacion, anto toch ta sigui haci distincion entre "casa" of "no-casa" den cobramento y pagamento ora ta trata di "inkomstenbelasting" y "prima social"?

Skirbi pa Robert Arends

Pakico no cobra y paga cada persona individual

Ora nos observa cuanto "dolor di cabes" nos sistema di belasting/impuesto ta duna pa yena formulario, pa controla formulario, pa cobra y pa bolbe controla tur sorto di formulario di belasting, nos ta puntra nos mes: pakico no cobra cada persona individual y stop di cobra dos persona hunto como pareha (hendenan casa)!

Lo haya kisas mas contribuyente, pero e proceso pa e ciudadanonan y pa Gobierno ta bira mas simpel y mas cla/aceptabel pa tur hende. Den tempo moderno di digitalisacion y computer, ta mas conveniente pa procesonan ta simpel/igual/uniform—sin excepcion—pa facilita administracion di e ciudadano y di Gobierno. Pa e motibo ey, Gobierno mester cambia e principio di cobra belasting y haci'e individual manera tur otro asunto den bida diario.

Ban tuma como ehempel "pensioen di biehes" cu SVB-Aruba ta paga. Laga SVB-Aruba studia y publica kico ta e consecuencianan/posibel cambionan ora cuminsa paga e pensioen na cada adulto mayor apart/individual y stop di paga dos adulto mayor hunto (pero menos) como personanan casa.

Asina tambe por pidi DIMP (departamento di impuesto) studia y publica e consecuencianan ora laga cada persona individual yena y paga "loon- y inkomstenbelasting" apart y no mas hunto como pareha casa.

Na prome bista e cambio lo haci e sistemanan mas comprendibel y aceptabel pa tur hende y mas importante ainda ta cu e sistemanan lo ta menos complica pa e ciudadanonan, pa e empleadonan publico y ademas cu hopi menos gasto pa Gobierno pasobra e procesonan ta bira mas facil pa traha cu nan pa medio di digitalisacion via electronico y cu computer.

Ta ni 150,000 habitante Aruba tin compara cu e mas cu 15,000,000 habitante di Hulanda. Dus stop di copia!

Skirbi pa Robert Arends

Polis tin tur registra?

Ora lesa den prensa local di "atraco", di "core vehiculo burachi", di "accidente cu vehiculo", di "ladronicia", di "maltrato/violencia" etc., como ciudadano preocupa bo ta puntra y desea pa polis tin tur e nomber nan, tur e adres nan y tur otro info bon registra y sortia na sorto di infraccion.

Cu un bon registracion, Polis/Ministerio Publico por actua y soluciona casonan mihor y castiga e personanan di forma mas severo (boetnan mas halto) ora nan cay den ripiticion!

Mester bin cu castigonan mas severo ora e mesun persona cay den repeticion tambe ora ta trata di un simpel "overtreding".

Si kier "preveni", "soluciona" y actua mas dirigi, e informacion di polis bon registra y sortia via electronico ta un fuente importante den preveni y combati criminalidad.

Pregunta: polis tin tur cos bon registra y facil accesibel pa haci nan trabou?

Wardacosta y Cuerpo Policial Aruba ta intercepta yola cu jerrycans

Durante e persecucion e tripulantenan a tira diferente jerrycans den lama. Pa por a logra stop e boto, personal di Wardacosta a los un tiro di advertencia pa indica na e capitan pa e para e boto. Despues di a logra intercepta e boto, a haya na bordo 4 hende homber di e nacionalidad Venezolano. E agentenan di Wardacosta a logra saca tur e jerrycans nan for di awa. Wardacosta a entrega e 4 hombernan y e jerrycans, cual ta sospecha cu tin como contenido droga na Cuerpo Policial Aruba. E caso lo sigui den investigacion.

2 februari 2024
Persbericht Kustwacht Caribisch Gebied
De Kustwacht en het Korps Politie Aruba onderscheppen boot met jerrycans
Vannacht heeft de Kustwacht in goede samenwerking met het Korps Politie Aruba een verdachte boot gedetecteerd die richting Aruba voer. Hierop heeft de Kustwacht direct twee Metal Shark patrouilleboot richting de yola boot gedirigeerd om polshoogte te nemen. Tijdens de achtervolging gooide de bemanning van de yola jerrycans overboord. Om de kapitein de boot te laten stoppen, heeft de Kustwacht een waarschuwingsschot gelost. Na interceptie vonden de kustwachters 4 Venezolaanse mannen aan boord van de yola. Alle jerrycans zijn uit het water gehaald. De personen en de jerrycans, met vermoedelijk drugs als inhoud zijn aan het Korps Politie Aruba overhandigd. De zaak is in onderzoek.

Accidente dilanti di Centro Deportivo Libertador Betico Croes na Santa Cruz

Diaranson anochi a drenta informe di un accidente dilanti Centro Deportivo Libertador Betico Croes na Santa Cruz.

Aki a bin compronde cu ta trata di un accidente entre un truck y un auto. Afortunadamente ningun persona a resulta herida.

Desconocidonan a kibra den tres diferente auto den parking lot na Palm Beach

Diahuebs madruga a drenta informe di kiebro y ladronicia for di varios auto den e parking lot banda di Benihana na Palm Beach. Mesora a dirigi un patruya na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu desconocidonan lo a kibra drenta den 3 auto esta un KIA Rio, KIA Sportage y un Hyundai Getz. Den e KIA Rio y e Sportage nan a kibra e glas y a purba joyride esaki. Nan no a logra. Na e Hyundai Getz nan a kibra glas tambe y hasta bai cu wiel di e auto. Polis a tuma datos y tin e caso aki bao investigacion.

Polis a detene chauffeur na un accidente na Tanki Leendert

Diahuebs madruga a drenta informe di un accidente na Tanki Leendert banda di Torino. Mesora a dirigi un patruya na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu chauffeur di un auto shinishi a bay rechts riba un sero chikito di tera y esaki a pone cu e a perde control bay links y dal den un SUV preto. Afortunadamente ningun persona a resulta herida. E chauffeur di e auto shinishi tabata mustra bao influencia di alcohol. Polis a haci alco-test y a constata cu berdad e lo ta burachi. Polis a detene e chauffeur y a transport'e pa Warda di polis. Polis a tuma datos di e accidente aki.

Polis a bay na Macuarima pa un problema

Diaranson anochi a drenta informe di un problema na Macuarima unda un persona lo a agredi otro. Mesora a dirigi varios patruya na e sitio.

Na yegada di e patruya a compronde cu e agresor lo a bandona sitio caba. Polis a papia cu e otro personanan y a tuma datos di e susedido aki.

Polis a duna dama burachi lift pa su cas pa su mesun bon

Diahuebs madruga polisnan atento a topa cu un dama burachi riba caminda na Palm Beach, mesora nan a acerc'e y a nota cu e ta hopi burachi.

Polis a papia cune y a bis'e cu nan lo hib'e su cas pa su mesun bon. Na prome instante e no tabata kier pero despues cu el a tende si no bay su cas nan lo hib'e den cel eynan mesora el a lanta subi den e vehiculo di transporte pa asina hib'e su cas.

Dama chauffeur no por a stop su auto ora esaki a baha caminda y a bay dal un tubo di baricada y auto staciona

Diaranson merdia a drenta informe di un accidente na Boegoeroei, mesora a dirigi un patruya na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu e dama chauffeur su auto a baha caminda y ni kico el a haci esaki no a para y a bay dal na un tubo di baricada pasa riba dje keda pega bao su auto y a bay dal otro auto staciona. Afortunadamente ningun hende a resulta herida.

Nissan March ta subi caminda dal un Kia Sportage mand'e bay dal e median

Diaranson mainta a drenta informe di un accidente cu hende herida riba E.J. "Watty" Vos blvd., mesora a dirigi tanto polis como ambulance na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu aki ta trata di un accidente unda un Nissan March a subi caminda dal un Kia Sportage mande bay dal na e median y a kap ambos tire di dilanti. Na yegada di e ambulance nan a atende e victima.

Polis a detene chauffeur cu lo no tin rijbewijs na Bloemond

Diaranson merdia polis a tene un control di trafico na Bloemond. Nan a para un chauffeur cu lo no por a mustra su rijbewijs ni su permiso pa ta legal na Aruba.

Mesora polis a detene e chauffeur y a transporte Guarda Nos Costa.

Polis a tene control di trafico na Tanki Flip

Diamars atardi polis a tene un control di trafico na Tanki Flip.

Polisnan ta sigui para autonan cometiendo infraccion den trafico y controlando nan documentonan si nan ta na ordo. Esaki ta inclui pago di Belasting, keuringskaart, seguro y si chauffeur tin rijbewijs. Tambe polis ta parando y duna boet na chauffeurnan cu ta core cu telefon den man of sin faha di seguridad.

Truck a reverse pero no a mira e Nissan March cu a bin para su tras y a dal den dje

Diaranson den dia a drenta informe di un accidente na Socotorolaan, mesora a dirigi un patruya na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu aki ta trata di un accidente unda e chauffeur di un truck a bay reverse y a bay dal den banda di un Nissan March. Afortunadamente ningun hende a resulta herida.

Arubaverse 2.0 dialogando riba tema di Foreign Exchange, Cypto Trading y mas na The Hub San Nicolas

Arubaverse 2.0, organisa pa e unidad di Exprodesk di DEACI, ta ofrece diferente tayer interesante riba diferente topico di tecnologia digital moderno. Diaranson 31 di januari a tuma luga e di cuater tayer, caminda a enfoca pa capacita e publico den e mundo compleho di mercado financiero ("trading"), incluyendo Stocks, Forex, Binary Options, y Crypto Currency (criptomoneda).

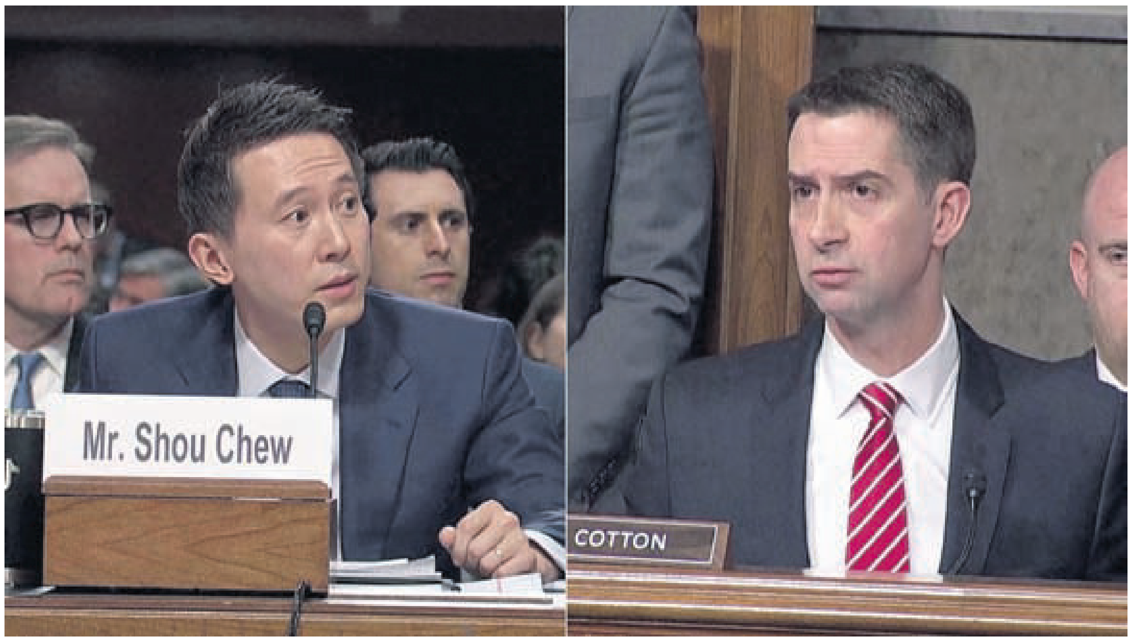
Exprodesk a colabora cu ITFM Global FX y Elite Trading Academy Aruba. Ta mira oportunidadnan pa desaroyo personal y profesional, unda e habitantenan di San Nicolas y di Aruba por probecha di e oportunidadnan cu e mercado financiero mundial ta ofrece. Sin embargo, esaki ta bini cu su set di desafionan y riesgonan.

Ta vital pa nos publico ta bon informa tocante e riesgonan asocia cu inversion, particularmente den area manera Forex, Binary Options y Cryptocurrency. Na banda di fluctuacion di balor, tambe ta enfrenta un enemigo cu ta constantemente ta modifica su strategia – e "Scammers". P'esey, ta importante pa nos pueblo ta arma cu e conocemento necesario pa identifica y evita intentonan pa estafa nan.
Ademas, a trata e tema di 'market makers', e psicologia y control emocional den comercio, y e motibonan pakico comerciantenan frecuentemente ta perde placa den e mercado financiero; ta aspectonan crucial cu mester enfatisa den nos programan educativo. Tambe ta pone un enfasis fuerte riba prueba y transparencia pa sigura cu cada participante den ArubaVerse 2.0 y mas aya, ta actua den un manera responsabel y etico.

"ArubaVerse 2.0 no ta solamente ta un paso adelante pa San Nicolas y Aruba, pero tambe un paso pa un futuro di conocemento pa nos pueblo. Nos ta mira e oportunidadnan grandi, pero tambe nos ta consciente di e desafionan cu ta presenta, y ta agradecido pa e colaboracion cu e diferente stakeholders riba e topico", minister Geoffrey Wever ta opina.

Singapurensenan ta lamenta senador di Merca su interogatorio 'ignorante' di CEO di TikTok

(AP) - Despues di senador Mericano su interogatorio di CEO Singapurense di TikTok tocante su nacionalidad y sugerencia cu e ta afilia cu e partido comunista di China, e ciudadanonan Singapurense ta kehando tocante e punto di bista ignorante y te hasta racista di e pais.

TikTok su CEO Shou Chew y ehecutivonan di otro agencianan di tecnologia manera Meta, x y Snap a testigua diaranson dilanti legisladornan Mericano tocante daño online causa na muchanan a causa di rednan social. Durante e audiencia, Chew a ser cuestiona varios biaha tocante su nacionalidad y posibel afiliacion na e partido comunista di China pa Senador Tom Cotton, R-Ark. TikTok, cual ta opera pa e agencia Chines ByteDance, tin mas di 150 miyon usuario na Merca. Legisladornan na Merca ta mira TikTok cu sospecha considerabel a causa di duda si gobierno Chines tin acceso na su data y si e aplicacion por ser usa pa expande China su influencia. Compañianan Chines ta rekeri crea celnan di e Partido Comunista.

"Bo a bisa awe, manera semper bo ta bisa, cu bo ta biba na Singapur. Di cua nacion bo ta un ciudadano?" Cotton a puntra. Chew a firma cu e ta Singapurense, cual no ta permiti e ciudadanonan tin 2 ciudadania, sinembargo Cotton a sigui insisti, puntrando si Chew tabata ciudadano di cualkier otro nacion y si el a yega di aplica pa un ciudadania Chines. China tampoco no ta permiti dos nacionalidad y rarabes ta acepta aplicacion pa ciudadania.

Ora cu Chew a responde cu no na ambos pregunta, Cotton a puntra si el a yega di ta miembro di e partido comunista di China of a yega di tin cualkier afiliacion na esaki. "No senador, un biaha mas, mi ta Singapurense," Chew a responde, visiblemente asombra. E partido ta rekeri pa e miembronan ta ciudadanonan di China.

Un video riba Instagram tocante e intercambio aki pa e corant di Singapur The Straits Times a genera casi 2,000 comentario, mayoria criticando of haciendo bofon di Cotton pa su linea di preguntanan. "Senador, bo sa unda Singapur ta?" un persona a puntra. Otro a remarca cu "djis paso e ta mustra Chines, no ta nifica cu e ta Chines." Mas o menos 75 porciento di Singapur su poblacion di casi 5.9 miyon ta etnicamente Chines, un resultado di inmigrantenan Chines cu a muda bay Singapur den comienso di aña 1800 y 1900. Varios di e Singapurensenan hoben dia di awe no ta identifica cu China como un pais mama cultural.

BONDIA ARUBA

Italia lo bishita Merca pa weganan amistoso contra Venezuela y Ecuador

(AP) - Casi 19 aña despues di su ultimo bishita, Italia lo bolbe Merca pa weganan amistoso contra Venezuela y Ecuador luna pasa.

Azzuri lo enfrenta contra Venezuela pa prome biaha dia 21 di maart na Inter Miami su DRV PNK Stadium, cas di Lionel Messi, prome cu nan biaha bay New York pa enfrenta contra Ecuador 3 dia despues. Italia a hunga contra Ecuador dos biaha, cu un victoria di 2-0 na 2022 World Cup y cu un empate di 1-1 contra New York den aña 2005, e ultimo biaha cu Azzuri a biaha bay Merca.

Italia lo usa e weganan aki como parti di su preparacion pa su defensa den e Campeonato Europeo. Luciano Spalleti su banda den e grupo cu Spaña, Croacia y Albania na Euro 2024, cual lo cuminsa dia 14 na Alemania.

Overmars ta bisa cu Ajax a purba atrae back na e ekipo a pesar di acusacionnan di acoso sexual

(NLTimes)—Ex-director tecnico di Ajax, Marc Overmars, ta bisa cu e club a purba dos biaha pa atra'e back n'e ekipo despues di su retiro na februari 2022 entre acusacionnan di comportamento inadecua contra hende muhe. Cuatro siman despues di su retiro, ehecutivonan di Ajax a acerc'e pa e regresa na e ekipo, segun Overmars a conta NOS. Despues, na januari 2024, despues di e retiro di su reemplasante, Sven Mislintat, supuestamente Ajax a purba busca Overmars atrobe.

Presidente actual di e directiva supervisor di Ajax, Michael van Praag, a bisa den su respuesta cu Overmars no lo regresa Ajax, y cu esaki "no ta negociabel" y "no ta riba e agenda." Van Praag a culpa riba su predecesor, Leen Meijaard, di puntra pa Overmars regresa, bisando cu e ta asumi cu tabata Meijaard trahando su so. Van Praag a bisa cu el a papia cu otro miembro di e directiva diabierna. "Nan no sa nada di esaki."

Overmars a retira for di Ajax na februari 2022 entre varios acusacionnan di acoso sexual. Entre esakinan, tabatin kehonan cu el a manda potretnan di su parti priva no solicita na empleadonan femenino di Ajax, y cu el a cultiva un reputacion cu e hende muhenan trahando pa e club di ta comporta sexualmente inadecua.

Meijaard a skirbi un carta condenando e comportamento di Overmars, pero un dia despues a manda Overmars un mensahe riba Whatsapp purbando di persuadi'e pa e drecha e asunto cu e hende muhenan, segun NOS.

Internamente, leyenda di club Danny Blin, convenci cu Overmars ta crucial pa e sobrevivencia di Ajax, tambe a lobby pa Overmars regresa n'e club. "Ami tabata esun cua bisa, 'Nos mester purba keda cu Mars den cualkier manera posibel'," Blind a bisa, segun NOS.

Meijaard y Overmars a reuni dia 4 di maart. Di e reunion aki, Overmars a bisa, "dentro di seis segundo, aparentemente e tabata hopi malcontento. El a puntra, 'Marc, bo kier bin back e zomer aki?'" E pregunta a pone Overmars "yora" debi na e confusion. Na un banda, e ekipo a pone retira, n'e otro banda, Meijaard a cont'e den privacidad, "nos no por haci'e sin abo," Overmars a bisa.

Overmars a rechasa e oferta pa regresa como un consehero pa e bentana di transferencia den zomer. Meijaard a conta NOS cu el a reuni cu Overmars, pero nunca tocante un propuesta concreto. Overmars a conta Blind cu un regreso no ta posibel.

Overmars a sigui traha como un director tecnico di Royal Antwerp FC menos cu dos luna despues di su retiro. Pero ora su reemplasante na Ajax, esta Sven Mislintat, a retira entre un scandal di transferencia y e prestacion malo di e ekipo, Ajax a perde mas control. Pa drecha esaki, Ajax a trece Michael van Praag, Leo van Wijk y Danny Blind back den rolnan oficial, y Louis van Gaal pa e posicion di consehero.

NOS a reporta cu un di Blind su prome metanan tabata pa haya Overmars back pa reemplasa Mislintat, aunke e caso disciplinario contra dje ainda tabata pendiente. Blind tabata kier Overmars yuda e ekipo despues di su comienso mas pio di un temporada di Eredivisie. "Danny Blind a haci esey den un capacidad personal," van Praag a bisa ora a puntr'e di esaki. "E no a ser apunta na e directiva supervisor y p'esey nunca a haci esaki den nomber di Ajax."

Ultimamente, Overmars a rechasa e invitacion di Blind. "Mi ta kere cu si mi a sigui pusha y a bisa cu mi tabata habri pa esaki, cosnan por a cuminsa cana. Pero mi kier keda na Antwerp FC. Mi ta disfruta mi mes aki," el a conta NOS. El a acusa Ajax di actua for di panico y push'e pafo, atribuyendo su angustia emocional y problemanan di salud, incluyendo un atake di curason, na e asunto aki.

Overmars a ricibi un suspension di 1 aña for di futbol Hulandes na november 2023, extendi globalmente pa FIFA na januari 2024. El a apela e prohibicion, argumentando cu un solo incidente di comportamento inadecua no ta hustifica un castigo asina pisa.

Mientras cu Overmars a expresa amor pa Amsterdam y Ajax, su preocupacionnan di salud y e prohibicion global ta haci un regreso improbabel. E ta keda na Royal Antwerp FC wardando e resultado di su apelacion.

Lewis Hamilton ta pone presion riba Ferrari pa caba su espera largo pa un titulo di F1

(AP) - Lewis Hamilton su decision di sali for di Mercedes pa Ferrari den ana 2025 ta un riesgo pa e 7 biaha campeon di Formula One. Tambe e ta un riesgo pa Ferrari.

Ningun coredo, sin importa talento, a gana e titulo di Formula One cu Ferrari desde cu Kimi Räikkönen a gana contra Hamilton ken e tempo aki tabata nobo pa un solo punto den aña 2007. Algun di e coredonan mas lihe den F1 a ser atrai cu autonan di Ferrari cu no ta competitivo y e ekipo Italiano, lider un tempo den strategia di careda, a haci algun blunder notabel den añanan recien. E ta dificil pa Ferrari por sigui su historia rico y algun den Italia ta dudoso cu Hamilton su yegada por cambia esaki.

“Mi no sa si mi ta na fabor di esaki. Pa prome nan mester aregla e asunto di e auto,” ex hefe di ekipo Benetton y Renault Flavio Briatore a conta agencia Italiano LaPresse riba diahuebs. “Bo por hasta tin Batman den bo ekipo pero si bo vehiculo no ta competitivo e ora e chauffeur no ta cambia nada. E cos mas importante ta pa e auto traha.”

Ya caba tabatin señal di un cambio den aña 2023 despues cu Fred Vasseur a tuma over como e director di e ekipo. E tabata un temporada di dominio casi total pa Red Bull y Max Verstappen, sinembargo Ferrari tabata e unico den ekipo cu no ta di Red Bull cu a haya un victoria den henter e temporada ora cu Carlos Sainz Jr. a gana na Singapur. Mercedes, a logra termina net riba Ferrari durante e curso di e temporada den e campeonato di constructor, gana pa Red Bull.

Hamilton lo por trece exito pa Ferrari proximo aña?

Los Angeles Kings a despedi Todd McLellan y nombra Jim Hiller coach interino pa resto di temporada

(AP) - Los Angeles Kings a despedi coach McLellan riba diabierna y a nombra Jim Hiller como e coach interino pa resto di e temporada.

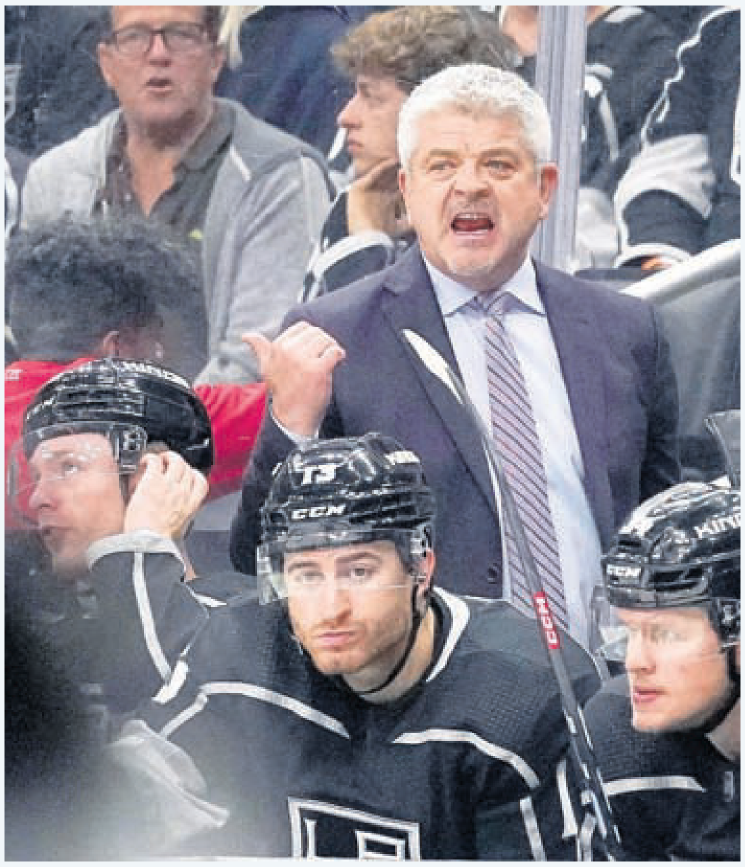
“Nos kier duna danki na Todd pa su trabao y dedicacion na e organisacion,” vice president y manager general Rob Blake a bisa den un declaracion. “El a haci un trabao tremendo den move nos padilanti y haci un impacto positivo riba nos grupo y nos comunidad. Esaki no tabata un decision facil, pero nos ta sinti cu e cambio tabata necesario na e momentonan aki. Jim ta un miembro hopi respeta di nos empleadonan ken ta familiar cu nos hungadornan. Nos tin tur confiansa den su habilidad di por lidera nos ekipo efectivamente durante e momentonan crucial aki.”

Los Angeles Kings tabatin un comienso di temporada cu 20-7-4, cu 44 punto empata pa e cantidad mas halto den historia di ekipo despues di 31 wega. Desde dia 28 december, nan a bay 3-8-. E 3 victorianan ta empata pa e cantidad menos den e liga den e tempo aki y 12 punto ta empata pa e di 5 pio luga. McLellan aparentemente tabata alivia cu Kings a drenta e break cu un victoria di 4-2 a causa di Nashville riba diaranson.

“Nos tin un caminda hopi largo pa cana pa bolbe back na nos nivel, pero pa drenta un break sintiendo bon di nos mes ta algo bon,” el a bisa despues di e wega. Un rason grandi pa Kings su caida recien tabata un falta di ofensa. Nan tin un averahe di solamente 2.35 gol pa wega den nan ultimo 17 salida, tercer pio den e liga. McLellan tabata den su di 5 temporada tras di Kings. El a lidera nan na weganan di Stanley Cup den e ultimo dos temporada prome cu nan a keda elimina pa Edmonton den e prome ronda. Dia 31 di october, el a bira e di 8 coach den e historia di e franquisia pa gana 100 wega y e di 5 cu a logra esaki (219 wega).

E tin un marca di carera di 598-412-134 cu su 598 victoria den temporada regular riba e di 23 luga den historia di NHL. Prome cu su carera di NHL, Hiller a pasa 12 temporada den Western Hockey League y British Columbia Hockey League, incluyendo 5 aña como coach hefe di Tri-City Americans.

McLellan ta e di 6 coach despedi e temporada aki, despues di Edmonton su Jay Woodcroft, Minnesota su Dean Evason, St. Louis su Craig Berube, Ottawa su D.J. Smith y Islanders su Lane Lambert. Mike Babcock a retira na Columbus e anochi prome cu e camp di training despues di un investigacion. E investigacion aki a cuminsa den contra di su practica di pidi e hungadornan pa mustra su persona e potretnan cu nan tin riba nan celular personal, cual ta señala un abuso di poder y invasion di nan privacidad.

Dia 31 di maart ta e fecha final pa entrega e 'verzamelloonstaat' y 'verzamelstaat opgaaf derden' entrante aña calendario 2024

En conexion cu cambio di ley

Departamento di Impuesto ta recorda cu e fecha final pa entrega e lista colectivo di salario (verzamelloonstaat of VZL) y e lista colectivo di pago na tercera persona (verzamelstaat opgaaf derden of VOD) ta 31 di maart.

Den añanan anterior, e fecha final tawata 31 di januari, pero a bin cambio di ley y awor tur aña e fecha final ta 31 di maart. Pa e listanan di aña 2023, e fecha final ta bira 1 di april 2024 debi cu 31 di maart 2024 ta cay den weekend.

Tur doño di trabou of comerciante mester entrega e listanan menciona den forma digital via e portal 'BO impuesto' di Departamento di Impuesto. E "verzamelloonstaat" y e "Verzamelstaat opgaaf derden" di aña 2023 ta disponibel den e portal e portal 'BO impuesto' entrante 1 di februari 2024.

Si un doño di trabou of comerciante no ta registra como usuario den e portal menciona, lo mester haci esaki mas lihe posibel. Pa registra como usuario di e portal mester haci un cita via: https://www.impuesto.aw/afspraak_maken_met_DIMP Si un usuario no ta logra log in den e portal, e mes por cambia su password via e pagina di log in di BOi. E ta scoge "Password vergeten" of "Wijzig password" y sigui e instruccionnan. Si acaso no ta logra, e usuario por manda un e-mail na boi@impuesto.aw of yama 522 7437.

E doño di trabou of comerciante por yena e datonan rekeri den e portal mes of por scoge pa upload e file XML cu ta wordo produci door di su programa di payroll. Alabes tin e opcion pa uza e MS Excel filenan di Departamento di Impuesto cu yama "e-Verzamelloonstaat" y "e-Verzamelstaat Opgaaf Derden". Por baha e filenan aki for di e website di Departamento di Impuesto Loonbelasting | Departamento di Impuesto. Ta bon pa tene na cuenta cu no ta posibel mas pa entrega un USB-stick of manda e filenan via e-mail. Departamento di Impuesto ta conseha tur contribuyente pa cumpli na tempo debi cu no ta bay tin prolongacion di termino. Keda sin entrega e 'Verzamelloonstaat' of e 'Verzamelstaat opgaaf derden' di aña 2023 lo por nifica cu e contribuyente lo por ricibi un cobransa adicional (naheffingsaanslag) inclui boet di Afl. 10.000 maximo.

Centraal Magazijn di BID ta muda

Bureau Interne Diensten, BID, ta bay muda bek pa su edificio na Sabana blanco 34-C. Pa e motibo aki BID lo ta cera pa publico entrante dialuna 29 di januari te cu diabierna dia 2 di februari.

BID lo reanuda su servicio entrante dialuna 5 di februari. Maneho y personal di BID ta pidi disculpa pa cualkier inconveniencia cu esaki por trece cune y na mesun momento ta yama danki p'e comprension y cooperacion.

King Classic Sudoku

					4			8
7			1					
				3			6	2
3		9			2	5		
				6				1
	7	6			9		8	
		3					1	9
			5					3
	9	4						

Difficulty: ★★★★ 2/3

Resultado Sorteo
2 februari 2024

Alexander

Cadena Alexander Lottery ta presenta resultado di weganan di suerte

DIARIO	KORSOU	SUPER4	FLAMINGO
0496	4645	6129	6990
5951	9505	SUPER5	3407
7642	2564	-	5289

	MERDIA	ANOCHI
CATOCHI	Sorteo # 4170	Sorteo # 8161
	2253	8619
	6743	0992
	4174	1999
MULTI-X	X5	X5
BIG 4	Sorteo # 4170	Sorteo # 7205
	9642	4255
OFF	Sorteo # 2226	Sorteo # 1910
	6339	4756
ZODIAC	Sorteo # 4170	Sorteo # 5964
	1176	1006
	Cancer	Aries
LUCKY 3	Sorteo # 1044	Sorteo # 894
	970	650
MULTI-X	X3	FP

LOTTO 5

Sorteo #		Joker	Letter
0	x Jackpot	Proximo Jackpot	
0	x Match 4+	340.000,-	
0	x Match 4		
0	x Afl. 12,00		

LOTTO DI DIA

02-08-10-11-29

Sorteo # 6376		Proximo Jackpot
0	x Jackpot	117.000,-
13	x Match 4	
368	x Afl 8,00	

MINI MEGA

02-06-08-28

Sorteo # 1633		Mega Ball 08
0	x Jackpot	Proximo Jackpot
1	x match 4	430.000,-
6	x Afl. 500,00	
69	x Afl 50.00	
93	x Afl.15,00	

MINI MEGA MEGA PLUS **Afl. 600.000,-**

Diasabra 3 di februari 2024 pa 7or di mainta tin Santa Misa na Kapel di Alto Vista

Prome cu solo sali y prome cu Santo Sacrificio di Misa ta cuminsa resa Santo Rosario pa 6.15 "Misterio Gososo", despues ta sigi cu Salve Regina. Ta invita henter e pueblo, devoto y fielnan pa asisti na Santa Rosario prome cu Santo Misa. Mama Maria sigur ta intercede pa nos na nos Tata Celestial. Diabierna ta fiesta di Candelaria. Hopi parokia ta bendiciona bela dia di Santo Candelaria.

Papa Francisco ta haci un suplica na mundo pa resa e Santo Rosario, nos ta den un tempo turbulento, den crisis grandi. Ban haci un curashi diasabra mainta trempan pa ofrece nos ora valioso pa pidi misericordia y asisti na Santa Misa y resa pa tur esnan cu ta leu di Dios. Laga nos ta resa pa necesidad di Iglesia Universal, pa Papa Francisco, Obispo Luis Secco, tur sacerdote, Diacono y laiconan cu ta hiba e bon noticia pa e pueblo di Dios. Pa tur cu ta carga responsabilidad pa e pueblonan di Dios. Pa enfermonan corporal y spiritual. Hopi enfermo den exterior cu a bay busca nan salud. Cu pronto lo regresa na Aruba y gosa di un bon salud.

Inscripcion a habri pa competencia di Poeta di Patria 2024

E aña aki un biaha mas Comision Celebracion Dianan Nacional (CCDN), Departamento di Cultura Aruba (DCA) hunto cu Comision Arte di Palabra y Fundacion Corector di Papiamento, ta organisa e prestigioso competencia pa nombra nos di diesun Poeta di Patria pa aña 2024, kende ta un iniciativa di Sr. Atan Lee di feliz memoria.

Pa e motibo aki nos ta extende un invitacion na tur escritor, poeta y declamado di 18 aña y mas, pa busca den nan curason e inspiracion pa skirbi bo miho elogio y poema na Papiamento, di nos dushi tera Aruba y su Cultura. E ultimo dia pa inscribi pa participa lo ta dia 26 di februari y pa entrega bo obra ta dia 29 di februari 2024. E competencia di Poeta di Patria lo tuma luga dia 7 di maart 2024 na Museo Historico Aruba (Fort Zoutman) pa 7or pm. Escritornan cu inscribi lo mester bin presenta nan obra, si acaso bo mes no por presenta bo obra, por laga un otro persona present'e pa bo.

Cada escritor por entrega 1 obra, e poema mester ta na Papiamento y por tin entre 4 cu 9 strofa; cada strofa mester tin 4 frase y por rima.

Lo tin premio pa e Poeta di Patria y pa di dos y di tres luga. Pa inscribi pa Poeta di Patria y tayer, por manda un mail na artedipalabra@gmail.com , of por yama na Departamento di Cultura pa mas informacion tel: 5822185

Cas Di Cultura
Vondellaan 2 Aruba
297-582-1010

F A D A
Campanastraat 5 Aruba
297-583-2999
297-583-9610

F A V I
Primavera 233 Aruba
297-582-5051
297-582-5222

F E P O
Engelandstraat 15 Aruba
297-583-1016
297-583-6607

Fundacion Contra Violencia Relacional
Tel: 583-5400

Fundacion Autismo Aruba
Irenestraat 21 Aruba
297-588-1179

Fundacion Pa Nos Muchanan
Cumana 2 Aruba
297-583-4247

Fundacion Tel Pa Hubentud
Wilhelminastraat 19 Aruba
297-588-6138

Koningin Wilhelmina Fonds
Spinozastraat 9 Aruba
297-582-0412

Mary Joan Foundation
Sabana Blanco 8 Aruba
297-588-9999

Rode Kruis Aruba
Pedro Gallegostraat 14
Tel.297-582-2219
Fax 588-3376

Famia Planea (SBVO)
Avenida Milio J Croes 17 B Aruba
297-588-9591
www.famiaplanea.org
famiaplanea@hotmail.com

Stichting Fundacion Guia Mi
George Madurostraat 34
297-582-0088

Y M C A
Calbasstraat 1 Aruba
297-582-3072

AL-ANON group
Sabana Liber #8, Noord (close to the hotels)
Tel: 736-2952 or 593-7081

Dokter na warda

Oranjestad	San Nicolas
Hospital	Imsan
7:00 pm / 10:00 pm	24 ora

Botica na warda

Oranjestad:	San Nicolas:
Central	Aloe
Tel. 585 1965	Tel. 584 4606
EMERGENCIA	911

POLIS

Oranjestad	100
San Nicolas	104
Santa Cruz	105
Noord	107
Tip Line	11141
Brandweer	115
Ambulance	911
Hospital	527-4000
Imsan	524-8833
Warda Costa	913
Seguridad Nacional	11911
Cruz Cora	582-2219

BOTICA

Aloe	584-4606
4 Centro Medico	584-5794
Central	585-1965
Dakota	588-7364
Del Pueblo	582-1253
Eagle	587-9011
Kibrahacha	583-4908
Maria	585-8145
Di Servicio Noord	586-4606
Oduber	582-1780
Paradera	588-6638
San Lucas	584-5119
San Nicolas	584-5712
Santa Anna	586-8181
Santa Cruz	585-8028
Sero Preto	584-4833
Trupial	583-8560

UTILIDAD

Setar	117
Web	525-4600
Elmar	523-7147

FUNERARIA

Aurora	588-6699
Royal Funeral H.	586-4444
Ad Patres	584-2299
Olive Tree	584-8888

Servicio di Taxi

Aruba Transfer Tour & Taxi C.A.
Tel: 582 2116 /582 2010

Taxi Adres Services (24h)
Tel. 587 5900

A1 Taxi Services Aruba
Tel: 587-8850
Tel: 280-2828
Whatsapp: 592-7024

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

Cumana # 76 & # 44/ van Speyckstraat # 1
Oranjestad, Aruba
Telephone: (297) 588-6699
E-mail: info@aurorafuneralaruba.com

"Señor ta mi wardador, mi'n tin falta di nada. Den cunucu di yerba berde e ta ponemi sosega. E ta hibami na awa trankil, pa mi bolbe haña forsa".
Salmo: 23

Cu dolor na nos curason, nos ta participa fayecimento di nos ser stima:

Sra. Isidoria M. Rasmijn-Tromp
Cariñosamente yama "Chima"
*15-05-1954 - †29-01-2024

Su Mayornan
Tata: † Serapio (Jajachi) Tromp
Mama: † Tomasina (Onsi) Tromp - Boekhoudt

Su Casa
Alberto (Mencho) Rasmijn

Su Yiunan:
Melina Ayring y Mario (Shati) Kelly - Kelly
Melinda Marlin y Gilbert (Gibi) Kock - Kelly
Wilbert Alvinio Kelly

Su Nietonan
Richmar Kelly Y Canryenne Tromp
Igmar Kelly y Daniella Ariza Polo
Gilery Kock
Sigmar Kelly Y Darienne Santos Diaz
Gillianne Kock
Gilmery Kock

Su bisanietanan:
Alayna Kelly
Delainy Kelly

Su rumannan:
†Cerilio (Buchi) Tromp y famia
Candido (Candi) y Mena Tromp - Geerman y famia
Leoncita (Lucy) Tromp y famia
†Andres (Fenchi) Tromp y famia

Yiunan di su casa:
Sharline Rasmijn y famia
Jacqueline Camara Da Silva - Rasmijn y famia
†Francis Rasmijn y yui
Gilbert Rasmijn y famia

Su Ihanan:
Josef Wernet
Mirla Tromp
Jarmin Croes - Tromp

Swa y Cunanan:
Shaki Rasmijn y famia
Emilia Rasmijn y famia
Modesto Rasmijn y famia
Sara Rasmijn y famia

Sobrino y sobrinanan, sobre sobrino y sobre sobrinanan, primo y primanan, comer y compernan, bisiñanan y conocirnan, ex collega di Departamento di Enseñansa y miembronan di OPPA.
Y demas famia: Tromp, Boekhoudt, Rasmijn, Kelly, Kock, Croes, Geerman, Brete, Navas, Wernet, de Nobrega, Vrolijk, Wever, Dirksz, v/d Biezen, Lampe, Jansen, Hernandez, Giel, Gil, Erasmus, Bislip, Loefstok, Limunier, Henriquez, Krosendijk, Boekhout y Winterdaal.

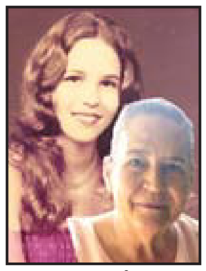
Acto di entiero lo tuma lugar dia 5 Februari 2024 pa 4or di atardi saliendo for di Aurora funeral home pa Santana Catolico na Paradera.
E resto mortal di defunto lo ta reposa for di 1 or di atardi na Aurora funeral home.
Sin den nos dolor por a lubida un familiar nos ta pidi mil disculpa.
Despues di entierro nos no por ricibi bishita di condolencia na cas.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

Cumana # 76 & # 44/ van Speyckstraat # 1
Oranjestad, Aruba
Telephone: (297) 588-6699
E-mail: info@aurorafuneralaruba.com

"Dios ta amor... y amor ta Dios, maske mi no ta na e mundo aki, tur dia lo mi ta banda di boso Curazon, mi por stens di loke Señor ta hasi"
Salmo 33

Cu inmenso triestesa ta anuncia fayecimento di:

Vilette Maria Falconi
Mihor conoci como: "Letty"
*15-07-1954 - †26-01-2024

Na nomber di su:

Yiunan: Jimmy Mijer, Jeff Mijer

Nieta: Mia Mijer

Rumannan: Gregory Falconi, Renzino Falconi

Subrinanan: Darlene Enelbrecht-Falconi, Carla Schippers-Falconi

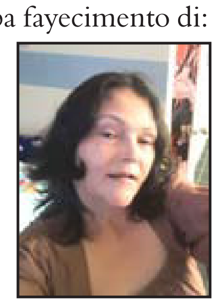
Acto di entiero a tuma lugar den seno familiar diahuebs 1 di februari 2024.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

Cumana # 76 & # 44/ van Speyckstraat # 1
Oranjestad, Aruba
Telephone: (297) 588-6699
E-mail: info@aurorafuneralaruba.com

"Señor ta mi wardador, mi'n tin falta di nada.
Den cunucu di yerba berde e ta ponemi sosega.
E ta hibami na awa trankil,
pa mi bolbe haña forsa".
Salmo: 23

Nos ta participa fayecimento di:

Luz Dary Velasco Aguirre
Cariñosamente yama "Dary"
*17-05-1969 - †31-01-2024

Acto di despedida lo wordo anuncia despues

Corte Supremo Mericano ta permiti West Point continua usa rasa como factor den admision, pa awo

(AP) — Corte Supremo ta permitiendo West Point continua tene rasa den consideracion den admisionnan, mientras un demanda riba su politicanan ta continua.

E huesnan ayera a rechasa un apelacion di emergencia buscando pa forsa un cambio den e proceso di admision na West Point. E orden, emiti sin ningun disidente nota, ta yega mientras e academia militar ta tumando decisionnan riba ken pa admiti pa su proximo klas entrante, e Klas di 2028.

E academia militar a keda explicitamente afo di e decision di corte na juni cu a caba cu accion afirmativo casi tur caminda den admision pa universidad. E mayoria conservador di e corte a bisa cu plannan di admision consciente di rasa ta viola Constitucion Mericano, den casonan di Universidad di Harvard y Universidad di North Carolina, e universidadnan priva y publico respectivamente, mas bieu di e nacion. Pero e corte superior a laga cla cu esaki no ta cubri West Point y e otro academianan di servicio di e nacion, presentando e posibilidad cu interesnan di seguridad nacional por afecta e analisis legal.

Den nan orden breve sin firma di ayera, e huesnan a adverti contra interpreta demasiado den esaki, notando cu "no mester interpreta e orden aki como expresando ningun opinion riba e pregunta constitucional."

Studiantenan pa Admisionnan Husto, e grupo tras di e casonan di Harvard y North Carolina, a demanda e Academia Militar Mericano na West Point na september. A entrega un demanda similar contra Academia Naval Mericano na october.

Cortenan inferior a nenga di blokea e politicanan di admision na ambos scol mientras e demandanan ta andando. Solamente e veredicto di West Point a keda apela den Corte Supremo.
"Tur dia cu pasa entre awo y e momento ey ta uno unda West Point, usando un proceso di admision ilegal basa riba rasa, por caba cu e soño di otro aplicante di join e Linea Largo Shinishi," abogadonan pa Studiantenan pa Admisionnan husto a skirbi den un documento di corte.

Graduadonan di West Point ta conta pa alrededor di 20% di tur oficial di ehercito y casi mita di e generalnan actual di cuatro strea den ehercito, Departamento di Husticia a skirbi den su documento pidiendo corte pa laga e politicanan actual di e scol na vigor.

Den añanan recien, West Point, ubica den banco west di Riu Hudson como 65km nort di New York City, a tuma stapnan pa diversifica su rangonan door di aumenta su alcance na areanan metropolitano incluyendo New York, Atlanta y Detroit.

Legisladornan Aleman ta aproba reduccion den subsidio di fuel pa agricultornan

(AP) — Legisladornan Aleman ayera a aproba reduccion na subsidionan di fuel pa agricultornan cu a genera protesta rabia, hunto cu un presupuesto 2024 cu Gobierno mester a cambia despues cu un veredicto di corte a habri un buraco den su plannan financiero.

Camara menor di Parlamento a vota na fabor di e presupuesto di 476.8 biyon pa e economia mas grandi di Europa, y legislacion incluyendo medidanan pa cera e gap, entre nan, e recorte den subsidio.

Normalmente, parlamento lo aproba e presupuesto na december. Pero e biaha aki, gobierno mester a cambia su plannan despues cu corte mas halto di Alemania a anula su decision pa duna proposito nobo na 60 biyon euro originalmente destina pa suavisa e consecuencianan di pandemia di Covid-19 pa medidanan pa yuda combati cambio climatico y modernisa e pais. E maniobra a bay contra e limitenan estricto di Alemania riba acumulacion di debe.

Resultado inmediato di e veredicto tabata un buraco di 17 biyon euro den presupuesto 2024. Despues di simannan di negociacion, canciyer Olaf Scholz su coalicion impopular di tres partido a prepara un pakete cu a premira corta algun subsidio y gasto mientras a tene na plannan pa aumenta sosten pa Ucrania.

Lidernan di coalicion a bisa cu gobierno mester aboli exencion di impuesto di auto pa vehiculonan di agricultura y exencion di impuesto riba diesel usa den agricultura. Enfrentando resistencia di minister di Agricultura, nan a suavisa esaki, bisando cu lo retene e exencion di auto y e recorte a keda para durante tres aña. Nan a para pa resto di e plan a pesar di protestanan subsecuente di agricultornan.

E legislacion tambe ta provee pa aumenta impuesto riba ticket di avion. E tarifa di Alemania riba emision di dioxido di carbon for di fuel ya a keda aumenta pa mas cu loke a planea anteriormente luna pasa, mientras gobierno abruptamente a stop subsidio pa cumpra auto electrico nobo, cu originalmente tabata programa pa keda na vigor varios luna mas.

Camara mayor di Parlamento, cu ta representa e 16 gobierno estatal di Alemania, ainda mester considera e medidanan pa baha gasto y no ta programa pa tene su proximo reunion sino te dia 22 di maart. E por, al menos en teoria, presenta obhecion pa e plan y referi esaki na un comite cu ta resolve disputa entre ambos camara.

Nort Korea ta test mas misil crucero mientras lider Kim ta yama pa preparacion pa guera

(AP) — Ayera Nort Korea a extende un serie provocativo di test di arma door di lansa misil crucero den lama, mientras lider Kim Jong Un a haci un yamado pa su ehercito aumenta preparacion pa guera y a tene un tour na un shipyard.

Joint Chiefs of Staff Sur Koreano a bisa cu ehercitonan di Merca y Sur Korea tabata analisando e lansamentonan di Nort Korea den su lama occidental. A bisa cu ehercito Sur Koreano a detecta varios misil pero no a duna un cantidad specifico inmediatamente ni un evaluacion di nan vuelo.

E lansamentonan, cu tabata e di cuatro ronda di test di misil crucero di Nort Korea den 2024, a yega oranan despues cu medionan estatal a reporta cu Kim a reitera su enfoke riba reforsa su forsanan naval mientras el a inspecciona proyectonan naval no specifica na un shipyard na Nampho den costa occidental.

Den lunanan recien, Kim a enfatisa esfuersonan pa construi un marina cu arma nuclear pa contraresta loke e ta pinta como menasanan externo aumentando representa pa Merca, Sur Korea y Hapon, cu a aumenta nan cooperacion militar den respuesta na e programa di arma y misil nuclear di Kim.

Agencia Central di Noticia Nort Koreano no a specifica na ki momento Kim a bishita Nampho. A cita Kim bisando cu e refuerso di e marina ta "presenta su mes como e asunto mas importante pa defende confiablemente e soberania maritimo di e pais y aumenta preparacion pa guera."
E noticiero no a specifica e tipo di barco di guera cu ta construyendo na Nampho, pero a bisa cu nan tabata relaciona cu un plan di desaroyo militar di cinco aña prepara durante e congreso di partido gobernante na comienso di 2021. Durante e reunionnan aki, Kim a revela un lista di deseo extensivo di activonan militar avansa, cu ta inclui submarino y misil nuclear cu por lansa for di bao awa.

Durante e inspeccion, a informa Kim riba e progreso di su proyectonan naval y e resto di retonan tecnologico, y a duna orden pa trahadornan completa "incondicionalmente" e esfuersonan dentro di e tempo stipula pa e plan cu ta bay te 2025.

Ehercito Sur Koreano a bisa cu su trupanan di operacion special a completa dies dia di training cu e Green Berets Mericano ayera den un region cerca di capital Seoul, den e ehercicionan militar combina mas recien di e aliadonan. E paisnan den lunanan pasa a completa ehercitonan mas grandi, incluyendo ehercicionan trilateral involucrando Hapon.

Kim Jong Un tambe a haci un yamado pa forsa naval riba diadomingo mientras tabata inspecciona un test di un misil crucero cu capacidad nuclear, e Pulhwasal-3-31, diseña pa wordo lansa for di submarino. E Nort tambe a conduci luna pasa varios test di misil crucero di distancia largo, cu a describi como cu capacidad nuclear y por cubri distancia di hasta 2mil kilometer, cu potencialmente lo por pone basenan militar Mericano na Hapon den alcance.

Cientifico y ingenieronan militar Nort Koreano den lunanan recien ta bin haciendo progreso riba e lista di meta di Kim di 2021, ehecutando un test aña pasa pa prome biaha di un misil balistico intercontinental di fuel solido, yama Hwasong-18, cu a agrega na e arsenal di arma di e Nort enfoca riba Merca continental.

Tensionnan den Peninsula Koreano ta na nan nivel mas halto den añas, despues cu Kim a acelera su desaroyo di arma na un velocidad sin precedente mientras a haci menasa provocativo contra Merca, Sur Korea y Hapon. Merca y su aliadonan Asiatico den respuesta a reforsa nan ehercicionan militar combina y a actualisa nan strategianan di disuasion.

Tin preocupacion cu Kim, balente pa e avance stabiel di su arsenal nuclear y su lasonan reforsa cu Rusia, por aumenta presion riba su rivalnan den un aña di eleccion na Merca y Sur Korea. Expertonan ta bisa cu e meta a largo plaso di Kim ta pa forsa Merca pa acepta e idea di e Nort como un poder nuclear y negocia concesionnan di seguridad y alivio di sancion for di un posicion di forsa.
Mientras mayoria di analista ta minimisa e menasa di guera di Kim, algun ta bisa cu tin posibilidad cu e por intenta un provocacion militar directo cu e por contene probablemente sin lag'e escala na un conflicto completo. Un di e puntonan potencial di crisis ta e frontera disputa den lama occidental entre e dos Korea, cual ta sitio di varios enfrentamento naval sangriento den añanan pasa.

Hamas ta bisa cu ta studiando proposicion di alto al fuego

(AP) - Oficialnan di Hamas a bisa diabierna cu e grupo ta studiando un acuerdo di alto al fuego proponi cu lo inclui pausa prolonga den e lucha na Gaza y intercambio di rehennan Israeli pa prizoneronan Palestino, sinembargo na mesun tempo a descarta componentenan clave.

Osama Hamdan, un oficial di Hamas na Beirut, a bisa cu e grupo ta permanece comprometi cu su exigencianan inicial pa un alto al fuego permanente. Hamdan tambe a bisa cu e grupo ta busca e libertad di miles di prizonero Palestino deteni pa actonan relaciona cu e conflicto cu Israel, incluyendo esunnan cu ta cumpliendo sentencianan di bida. El a menciona dos pa nomber, incluyendo Marwan Barghouti, un lider Palestino popular mira como un figura di unificacion.

Hamdan su comentarionan di e prizoneronan tabata e exigencianan mas detaya cu te ainda mester ser treci dilanti pa e grupo den publico.

E insistencia riba libertad di escala grandi di prizonero y un sin fin di guera na Gaza a pone e grupo den contra cu e proposicion di varios etapa di oficialnan di Egipto, Israel, Qatar y Merca cu a ser treci dilanti e siman aki. E proposicion no ta inclui un alto al fuego permanente. “No tin manera cu esaki lo ta aceptabel pa e resistencia,” Hamdan a conta Lebanon su LBC TV riba diabierna, refiriendo na e pausanan sucesivo proponi. Lidernan Israeli a bisa cu nan lo keda lucha te ora cu nan derumba Hamas, hasta mientras kedando di acuerdo na pausanan largo cu ta compaña pa e libertad di e rehennan.

Hamas y otro militantenan a captura mas o menos 20 rehen durante nan atake di dia 7 di october na parti sur di Israel cu a causa e guera. Nan ta sigui cu decenas di cautivo, hasta despues cu mas di 100 a ser libera durante un tregua di un siman den novebmer, a cambio di 240 prizonero Palestino.

Nacionnan Uni su Corte top ta bisa cu tin hurisdiccion den parti di Ucrania su caso di genocidio contra Rusia

(AP) - Nacionnan Uni su corte top a bisa diabierna cu e tin hurisdiccion pa dicta veredicto riba un peticion di Ucrania pa declara cu Kyiv no ta responsabel di genocidio. E veredicto ta bini den un caso cuminsa pa Ucrania unda ta acusa cu Moscu a crea acusacionnan di genocidio pa hustifica su invasion di caso 2 aña atras.

Corte Internacional di Corte di Husticia a bisa cu e no tin hurisdiccion den 2 otro aspecto di Ucrania su caso, acusacionnan cu Rusia su invacion ta den violacion di e convenio di aña 1948 di genocidio y cu Moscu su reconocimento di 2 republica den oriente di Ucrania tambe ta un kiebro di e convenio aki. Moscu ta rechasa e acusacionnan aki y a argumenta aña pasa cu corte mester benta afo e caso aki sin nisikiera considera e meritonan di Kyiv su acusacionnan. Na audiencianan cu a tuma luga den september, e lider di Moscu su ekipo legal, Gennady Kuzmin, a yama Ucrania su caso “sumamente yen di fayo y den contra di e hurisprudencia di e corte aki.”

Pa corte por tin e hurisdiccion, Ucrania mester establece cu e tin un disputa cu Rusia a causa di e convenio di genocidio. Miembro di Moscu su ekipo legal, Sienho Yee, a conta huesnan den september cu Rusia no a usa e convenio di genocidio pa hustifica su accionnan militar na Ucrania, bisando cu nan ta basa riba “e derecho di determinaicon propio y su derecho di defensa propio.” Na e mesun audiencianan, Ucrania a insisti cu e corte tin hurisdiccion y a critica Moscu pa abiertamente ignora un ordo interino di e corte pa para us invasion.

E corte a ordena Rusia pa stop e operacionnan militar na Ucrania mientras e procedencia legal a bay dilanti durante e aña su prome simannan, den maart di aña 2022. “Rusia su negacion tambe ta un atake riba e corte aki su autoridad. Tur misil cu Rusia dispara na nos ciudadnan, e ta un tiro den contra di nos corte,” e lider di Ucrania su ekipo legal, Anton Korynevych, a conta e panel di 16 hues.

Huesnan na e corte a critica Rusia pa su invasion riba diaranson mientras nan tabata tuma decison riba otro caso entre 2 pais conecta na atakenan di oriente di Ucrania desde aña 2014 y discriminacion den e parti anexa Crimea.

Si e huesnan declara cu nan tin hurisdiccion den e caso di genocidio, e lo move den lunanan binidero na dialogo di e merito di Ucrania su argumentonan. Un decision final y legal ta posibel di ta añanan leu ainda.

E convenio ademas di corte basa na Den Haag a ser critica fuertemente den simannan recien ora cu Sur Africa a habri un caso acusando Israel di genocidio den su operacion militar debastador na Gaza despues di e atakenan di dia 7 di october di Hamas.

ARUBA VANDAAG®

Zaterdag 3 Februari 2024 www.bondia.com Email: noticia@bon dia.com Tel: 582-7800 Fax: 582-7044

Overdracht van macht aan onze Prinsen en Panchos die ons carnaval 70 zullen leiden

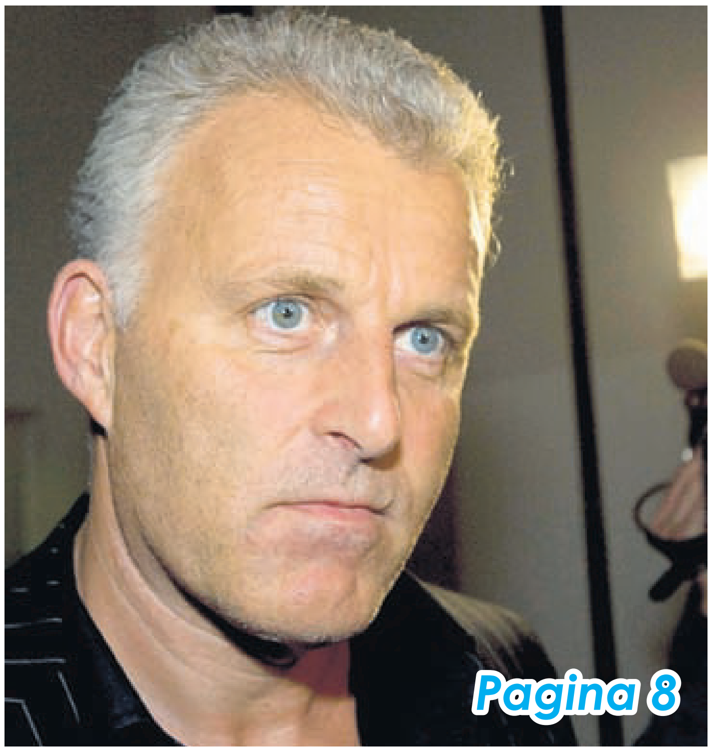
Pagina 2

Burgers blijven melden dat Aruba op verschillende plaatsen afval heeft

Pagina 4

Fiscalen vragen levenslange gevangenisstraf voor 3 verdachten in moordzaak Peter R. de Vries

Pagina 8

Overdracht van macht aan onze Prinsen en Panchos die ons carnaval 70 zullen leiden

Op zondagochtend, 28 januari, vond de traditionele symbolische overdracht van macht plaats op het Bestuurskantoor aan Prins en Pancho 2024 voor het Carnaval 70 van Aruba. Premier Evelyn Wever-Croes, in haar toespraak gericht aan de carnavalsmonarchen en het aanwezige publiek, uitte haar vreugde en eer namens de regering van Aruba om de deuren van het gouvernementskantoor te openen en onze carnavalsvierders van het 70ste Carnaval te ontvangen.

Tijdens de prachtige ceremonie brachten de monarchen van ons Carnaval 70 hun decreten naar voren, waarin ze hun wensen uitspraken voor meer eenheid, meer aandacht voor onze kinderen, meer aandacht voor onze jongeren en voor Aruba om het Carnaval sterker te ondersteunen. Ze hadden ook specifieke verzoeken aan verschillende ministers van het kabinet Wever-Croes. De premier liet weten dat ze deze verzoeken met haar collega-ministers zal bespreken.

"Ik dank SMAC dat ze opnieuw een heel mooi carnavalsseizoen organiseren. Aruba is helemaal klaar voor Carnaval 70, en de hele wereld kijkt naar ons, hoe we Carnaval vieren. Laten we de wereld tonen waarom we trots zijn op ons mooie Aruba", verklaarde de premier.

Het advies van onze premier is om onze kinderen te blijven beschermen tijdens de komende parades. Het is bij voorkeur dat we jonge kinderen niet te veel naar het Carnaval brengen. Voor de oudere kinderen is het belangrijk om voor zichzelf te zorgen, hun oren te beschermen, ervoor te zorgen dat ze oordopjes hebben, hen voldoende te drinken te geven en ervoor te zorgen dat ze echt genieten van ons mooie Carnaval. Ook wordt aan volwassenen gevraagd om niet te veel alcohol te gebruiken. Laten we voor onszelf zorgen, zodat elk van ons een probleemloos carnaval viert en mooie herinneringen overhoudt aan dit seizoen.

Ook bedankt de premier alle carnavalsmonarchen die aanwezig waren op zondagochtend vóór de start van de grote kinderoptocht in Oranjestad. Ze bedankte hun ouders, groepen, leiders, onze muzikanten en iedereen die ons Carnaval verrijkt.

"Namens de regering van Aruba wens ik alle carnavalsvierders en heel Aruba een vrolijk Carnaval 70 toe. Laten we verantwoord en gezond van ons carnaval genieten. Ik hoop dat aan het einde van het carnavalsseizoen Aruba echt de wereld laat zien hoe prachtig we het 70ste Carnaval van Aruba vieren", aldus de premier.

De premier overhandigde onze Prins en Pancho-jeugd het symbolische zwaard om ons kindercarnaval te beschermen. Jeugdige Prins en Pancho ontvingen het symbolische zwaard om onze jongeren in het carnaval te verdedigen. En onze klassieke Prins en Pancho ontvingen traditioneel de sleutel die symboliseert dat ze mijn volledige steun en vertrouwen hebben om ons carnaval 70 te leiden. Voor de klassieke Prins en Pancho gaf de premier een 'reserve'-sleutel voor het geval dat ze te enthousiast zouden springen en hun sleutel zouden verliezen. Ook ontving elke monarch als lid van de SMAC-organisatie een speld van de premier.

Minister Ursell Arends heeft publiekelijk excuses aangeboden na incident

Aan het einde van de vorige week circuleerde op sociale media een bericht waarin te zien is dat de Minister van Transport, Integriteit, Natuur en Zaken van Ouderen in een ongemakkelijke situatie verkeerde, terwijl hij in zijn auto stapte na het nuttigen van alcoholische drankjes, met een bierflesje in zijn hand.

Dit leidde tot reacties in de gemeenschap, waarbij velen de minister bekritiseerden voor zijn gedrag, met opmerkingen dat als een publieke figuur hij een voorbeeld moet zijn voor anderen.

Enkele reacties waren onder andere: "Schaamte, een minister onder invloed. Wat voor voorbeeld geeft hij onze jongeren?" ; "Geldt de wet niet voor hem ook?" en "Als Minister van Integriteit is dit niet erg integer. Teleurstellend om dit te zien minister."

Anderen, hoewel het niet eens was met wat de minister had gedaan, kwamen naar voren om de minister op bepaalde manieren te verdedigen, waarbij ze benadrukten dat hij ook een mens is, dat hij ook een persoon is en dat na een lange werkdag hij "twee" verdient om te ontspannen en te genieten.

Gezien alle reacties heeft Minister Arends openlijk zijn excuses aangeboden op zijn officiële Facebook-pagina.

De verontschuldiging luidt als volgt:
"Aan het einde van de week, na de Baki den Bario-activiteit en na het wandelen in de Mangelnan van Santo Largo, Mangel Halto en Spaans Lagoen, heb ik ervoor gekozen om te ontspannen met anderen die ook lange uren hebben gewerkt onder de hete zon. Bij het weggaan, in een moment van onoplettendheid, stapte ik in de auto met het bierflesje in mijn hand. Hiervoor wil ik mijn oprechte excuses aanbieden. Ik ben ervan overtuigd dat er op geen enkel moment sprake was van roekeloosheid overdag, laat staan van feestvieren.
Ik wil ook verzekeren dat ik toegewijd ben om te leren van dit incident. In het carnavalsseizoen waar we ons in bevinden, maak ik gebruik van alle aandacht die deze situatie heeft gegenereerd om onze gemeenschap op te roepen voor onderlinge zorg en om anderen te helpen om ook momenten van onoplettendheid te voorkomen."

Op dit bericht hebben veel gebruikers gereageerd door te zeggen dat ze de minister dankbaar zijn voor het erkennen van zijn fout en publiekelijk excuses aanbieden voor wat er is gebeurd.

Schulden omzetten in ontwikkelingsfonds… *Een doodgeboren kind...*

Welk debat ook over de richting die de overheid zou moeten inslaan blijft gedomineerd door de schulden die wij voor een fors deel ongedaan moeten maken. Daarbij komen ideeën naar boven hoe die kunnen worden verminderd, zoals bijvoorbeeld voorgesteld door de christendemocratische partijleider: de Nederlandse regering verzoeken de leningen van in totaal meer dan 900 miljoen florin om te zetten in een ontwikkelingsfonds voor Aruba. Dat klinkt heel mooi want dan zijn we van het ene moment op het andere van onze schuld af en hebben we een fantastisch bedrag om te investeren in de toekomst van ons land; wat wil je nog meer? De kleine regeringspartij ging akkoord met dit idee maar de grote collega in het kabinet heeft bedenkingen over het realiteitsgehalte ervan. Op zich zullen best veel mensen dit in principe toejuichen omdat het een radicale wijziging in de perspectieven voor de komende jaren zou betekenen. Ook dient hierbij nog te worden vermeld dat juist door de betaling van rente én hoofdsom er weinig middelen overblijven om te investeren, indien deze mogelijkheid via kwijtschelding niet zou plaatsvinden.

Waarom moet dit plan dan toch als irrealistisch worden beschouwd? Om dat te weten te komen moeten we de zaak van meerdere kanten bekijken. Wanneer zoiets wordt voorgesteld moeten we wel voor ogen blijven houden dat het andermans geld is. Stel je nou eens voor dat je naar de bank gaat en voorstelt dat men die lening op je auto laat voor wat het is en dat geld bijvoorbeeld aan jou ter beschikking stelt om thuis zonnepanelen op het dak te installeren... Bij de bank zal men wel zoiets zeggen van: "Even goed begrijpen; we krijgen ons geld niet terug, zelfs geen rente, en daar bovenop geven we nog een cadeau weg in de vorm van zonnepanelen? We zijn een bank, geen Sinterklaas."
Het voorbeeld is misschien een beetje zwaar aangezet want in dit concrete geval zal de zaak iets anders gepresenteerd worden, in die zin dat er een relatie van onderlinge hulp en steun bestaat tussen Nederland en Aruba. Samen met deze noodhulp in de vorm van een lening in crisistijd bestaat er dus ook een programma om de hervormingen te ondersteunen die noodzakelijk zijn om Aruba in staat te stellen in de toekomst beter uit de voeten te kunnen, in het bijzonder om de overheid in allerlei opzicht te versterken. Deze ondersteuning, vormgegeven in het Landspakket, is al in uitvoering en houdt ook concrete Nederlandse ondersteuning in daar waar men het over eens is dat dit noodzakelijk is. Wellicht wordt dit niet direct gezien als concrete financiële ondersteuning, maar dit houdt gedurende de jaren waarin deze hulp loopt, concrete financiële lasten in voor Nederland, alhoewel niet als zodanig gekwantificeerd. Dit maakt dat op dit moment Aruba enerzijds een lening terugbetaalt en anderzijds ondersteuning krijgt. Als nu tegen Nederland wordt gezegd om de lening te laten zitten en daar tegenover de hulp drastisch op te voeren dan zou de eerstvolgende vraag uiteraard zijn op basis waarvan Aruba nu denkt dit cadeau te verdienen. De regeringen van Aruba en Nederland zitten uitgerekend nu om de tafel om de onderhandelingen over het financieel toezicht af te ronden waarbij, ondanks de mooie woorden, het huidige Arubaanse kabinet dit toezicht gewoon niet wenst. Om dan nu een voorstel van de grote politieke rivaal naar voren te schuiven lijkt net iets te veel van het goede. De Nederlandse vraag zal dan ook zijn wat men Aruba schuldig is, na al het verzet tegen een rijkswet financieel toezicht. Bovenop alles ook nog een investeringsfonds in plaats van de schulden af te betalen, en mogen we dan verwachten dat het verzet tegen het Rijkstoezicht onverminderd doorgaat? Uiteraard zou aan tafel de vraag zijn hoe Aruba hierin staat en het lijkt duidelijk dat noch de staatssecretaris, noch een eventueel nieuw kabinet een uitbreiding van de hulprelatie gaan bespreken zonder duidelijkheid te eisen over de rijkswet, iets wat de Arubaanse regering op dit moment helemaal niet goed uitkomt. Dit beneemt de Arubaanse regering juist de mogelijkheid een beslissing over het financieel toezicht voor zich uit te schuiven, in de bekende Trump-modus van 'delay, delay, delay'. Bovendien mag niet worden vergeten dat enige tijd geleden, zonder succes, ook al is gesproken over de mogelijkheid een deel van de schuld kwijt te schelden. De Nederlandse reactie hierop is bekend.

Maar, dat is nog niet alles. De vraag is hoe Nederland de samenwerking ervaart in het kader van het Landspakket. We zijn al bijna vier jaar onderweg in deze gezamenlijke inspanning en de resultaten hiervan zijn niet om over naar huis te schrijven. Daar is natuurlijk een verklaring voor maar we moeten niet van Nederlandse politici of ambtenaren verwachten dat men dat publiekelijk gaat verkondigen; dat moeten we zelf doen. Veel van de voorgestelde hervormingen zouden afbreuk doen aan het systeem van politieke patronage en nepotisme, in het bijzonder met betrekking tot de eigen vrienden en familie. De twee grote partijen hebben het meest te verliezen bij een eventueel succes van de beoogde hervormingen. Hoe efficiënter en transpanter de Arubaanse overheid onder Nederlandse druk wordt, des te groter wordt het systeem van politieke patronage, zoals dat nu functioneert, teruggedrongen en de twee partijen die sinds 1986 de koers voor het land hebben uitgezet, zullen het meest die consequenties vrezen. Het is voor de hand liggend dat men publiekelijk verklaart het eens te zijn met welk principe en initiatief van deugdelijk bestuur ook, maar werkelijk goede intenties koesteren om die verplichtingen na te komen, dat is een heel ander verhaal. Nederland zal dat ook niet en plein public gaan verklaren, maar uitgebreide financiële mogelijkheden gaan scheppen zonder dat men weet wat Aruba met dat geld gaat doen lijkt ons geen reële mogelijkheid. En ten slotte, Aruba was in de afgelopen jaren niet eens in staat de weinige investeringen die begroot waren uit te voeren; zou men nu opeens in staat zijn veel grotere investeringen te hanteren...?

Eerste verkeersdode van het jaar 2024

Dinsdagochtend om 2:44 uur ontving het politiecentrum informatie over een ernstig ongeval in de bocht ter hoogte van Tamarijn All Inclusive.

Het centrum stuurde een patrouille ter plaatse. Bij aankomst troffen de agenten een donkergrijze Kia Rio met kenteken A-5567 aan en in de auto was een mannelijke chauffeur die niet reageerde. Een ambulance kwam ter plaatse, maar helaas konden ze niets meer doen voor de persoon.

Verkeerspolitie en technische recherche kwamen ook ter plaatse om hun onderzoek te starten.

Om 3:25 uur constateerde Dr. Texier de dood van de man Giuseppe Papagni, geboren op 24 maart 1987 in Italië. Condoleances aan de nabestaanden van de overledene.

ARUBAVANDAAG

Burgers blijven melden dat Aruba op verschillende plaatsen afval heeft

Via een bericht op sociale media, wat vandaag de dag de trend is om ook aangifte te doen, heeft een burger verschillende foto's gepost van een weg in Santa Cruz vol met afval, vooral blikken verf verstopt in de natuur.

In de publicatie werd uitgelegd dat "ik veel gevecht heb geleverd om dit te posten in het Papiaments, we zijn een niet-traditionele groep die wandelt op plaatsen zonder paden, dus we gaan met machetes planten en maken onze eigen route, gewoon diep de natuur van Aruba in. We verkennen letterlijk Aruba waar normale mensen niet komen, en weten niet eens dat het bestaat."
Ook werd opgemerkt dat "vandaag zijn we dit tegengekomen, diep in de wildernis in Santa Cruz. Ik heb veel foto's genomen, maar het doet pijn om ze te nemen."
In een post met veel reacties en shares, aarzelden andere burgers niet om commentaar te geven, zoals bijvoorbeeld: "De City Inspector heeft meer mensen nodig om het probleem op Aruba aan te pakken, ze werken hard, dat weet ik, maar het afvalprobleem is een groot probleem."
Zoals de foto's laten zien, gaat het om afval waar veel verfblikken en autodelen te zien zijn. In andere reacties werd opgemerkt dat "aan de Moko-dam verkopen ze de hele tijd allerlei soorten afval langs de weg, zelfs matrassen! Er moet een manier worden gevonden om deze mensen te straffen en ze een zware boete te geven om onze natuur te behouden."
"Het is vreemd hoe het afval daar terecht is gekomen. Het is diep in de wildernis zoals ik heb gelezen. Auto of een vrachtwagen kan daar niet komen. Misschien brengen ze het daar geleidelijk naartoe, zoals met afval, misschien? In ieder geval, heel triest. Er moet snel een onderzoek worden gedaan," merkte een andere sociale mediagebruiker op.

Reactie van de minister van Natuur

Het bericht ging vrij snel viraal en kwam zelfs bij de betreffende minister, Ursell Arends, die onmiddellijk reageerde en uitlegde: "Het trieste deel is dat ze het gewoon in de wijkbak hadden kunnen doen en het vandaag zouden kunnen laten ophalen. Maar dit is duidelijk een bedrijf en we zullen het Bureau City Inspector waarschuwen om hiermee om te gaan en elk bewijs te zoeken. We kunnen het er allemaal over eens zijn dat meer boetes moeten worden opgelegd aan degenen die hun land niet waarderen en bewust besluiten ons Aruba te vervuilen. Het moet benadrukt worden dat we een APV zonder richtlijnen hebben, maar desondanks werkt DNM hieraan. We waarderen de gemeenschap voor het melden van illegale dumpingen, met video of afbeeldingen van mensen die dit doen... meld het via fixi.aw."

Op 17 januari laatstleden informeerde minister Arends dat ze op vrijdag 12 januari een vergadering hadden met het Bureau City Inspector, waar ze op de verschillende schoonmaakacties en toekomstige plannen werden geïnformeerd. Ze zijn sinds het begin van het jaar bezig met opruimwerkzaamheden op verschillende locaties, en het Bureau City Inspector zal dit blijven monitoren, gezien het feit dat een dag na het schoonmaken werd geconstateerd dat mensen opnieuw afval achterlieten.
"Het is een trieste realiteit om te zien hoe onze medeburgers besluiten actie te ondernemen op ons mooie Aruba," verzekerde minister Arends.
Een van de suggesties die tijdens de vergadering van vrijdag naar voren kwam, was om camera's te plaatsen op plaatsen waar burgers deze wettelijke overtreding begaan, zodat het Bureau City Inspector en andere overheidsdiensten in actie kunnen komen, met alle gevolgen van dien voor degenen die de wet hebben overtreden.

Een suggestie die vorig jaar ter sprake kwam, niet alleen voor locaties, maar ook voor de logistiek om een passende structuur te hebben voor controle, wordt zeker overwogen.
"Het behouden van de netheid van Aruba is niet alleen de verantwoordelijkheid van de regering van Aruba, maar ook een gedeelde verantwoordelijkheid met elke burger. De beslissing om ons land te vervuilen waarop je leeft, komt terug op de waarden en normen van de persoon zelf, en we blijven hierop benadrukken."
Wat betreft locaties waar afval wordt gestort, blijft de beslissing om de verantwoordelijkheid te nemen voor het afval dat elke burger produceert, in handen van de burgers zelf. Ze hebben ook vermeld dat de Baki in de Buurt in 2023 in alle districten actief zal zijn, en er wordt een oproep gedaan aan de bevolking om zich te informeren over waar de persoon/bedrijf die verantwoordelijk is voor het verwijderen van afval dit stort, en ervoor te zorgen dat dit niet in de natuur eindigt.

FIXI kan ook helpen

Het platform dat in 2022 is gecreëerd om het afvalprobleem aan te pakken, genaamd "FIXI", is een zeer eenvoudige app om te gebruiken, gebruiksvriendelijk en stelt burgers in staat om onregelmatigheden te melden met het vertrouwen dat hun rapportage bij de juiste instanties terechtkomt.

Het rapportageproces is eenvoudig:
1. Observeren van een situatie
2. Foto's maken
3. Een kort verslag schrijven over de situatie
4. Het rapport indienen
5. Het Bureau City Inspector ontvangt en verwijst zo nodig door naar de relevante instantie.

Als je een van de volgende zaken opmerkt, kun je dit melden via FIXI:
- Illegale dumping of mensen die illegaal afval dumpen.
- Het lozen van zwart water op openbare terreinen of in sloten.
- Mensen die chemicaliën op openbaar terrein dumpen.
- Verdachte individuen of bedrijven die gevaarlijke (giftige) chemicaliën op openbaar terrein of op privéterrein zonder toestemming dumpen.
- Autowrakken op openbaar terrein.

Redactionele opmerking: De foto's zijn met toestemming van een burger geplaatst die deze situatie op Facebook heeft gemeld.

Meer hotels, meer condominiums... *Meer werkgelegenheid, voor wie...?*

Tegenstrijdige zaken in het publieke debat zijn niet uitzonderlijk, bij ons zeker niet. Terwijl een groot deel van de gemeenschap om duidelijkheid roept met betrekking tot de aantallen hotels en andere accommodatie die nog gepland zijn en aandringt op het zoveel mogelijk stopzetten ervan, gaan bij de toeristische sector zelf de alarmbellen af vanwege het tekort aan arbeidskrachten dat nu heerst. Voor beide aspecten zal men richting overheid moeten kijken, want duidelijkheid over beide kan alleen maar daar vandaan komen. En daar voortvarendheid nimmer tot de deugden van de overheid is gerekend zal het enige tijd gaan duren voordat we in een van de gevallen iets zullen horen.

Wat de eerste kwestie betreft; recentelijk heeft een parlementslid ter regeringszijde verklaard exact te willen weten hoeveel hotelprojecten nog in voorbereiding zijn en waarvoor de regering vergunningen heeft afgegeven. Daar zullen we te zijner tijd nog het nodige over horen. Het is wel goed hierbij aan te tekenen dat het niet alleen gaat om de projecten die deze regering heeft goedgekeurd maar om alle verbintenissen die uitstaande zijn, met alle te voorziene consequenties. En terwijl we in afwachting zijn van een reactie daarop kunnen we de aandacht verleggen naar dat andere urgente geval, het gebrek aan arbeidskrachten in de toeristische sector.
Een commentaar dat steevast naar voren komt wanneer zich een dergelijke situatie voordoet luidt dat er voldoende lokale arbeidskrachten beschikbaar zouden zijn, als de werkgevers maar bereid zijn betere salarissen te betalen en redelijke secundaire voorwaarden zouden bieden, die meer van deze tijd zouden zijn. Is dat wel zo? In ieder geval gedeeltelijk. Hoewel niet kan worden gezegd dat alle noodzakelijke arbeidskrachten aanwezig zijn, is het duidelijk dat men niet voldoende doet om de arbeidsvoorwaarden zodanig te wijzigen dat het werken in de sector aantrekkelijker wordt gemaakt. Dit terwijl een deel van de sector, met name sommige hotels, al overgegaan zijn op een vijfdaagse werkweek, daarmee ervoor zorgend dat hun werknemers twee vrije dagen per week hebben. Vraag: wat let de anderen om dit goede voorbeeld te volgen? We hebben in ieder geval niet vernomen dat degenen die overgestapt zijn op vijf dagen per week, geld zouden verliezen... Echter, de genoemde positieve verandering heeft geen duidelijkheid gebracht voor het deel van het personeel dat aangenomen is op basis van een overeenkomst met een uitzendbureau of koppelbazen. We kunnen ons herinneren dat in 2020 toen de Covid-crisis zich meldde, duizenden clandestiene werknemers van de ene op de andere dag zonder werk en zonder inkomen kwamen te zitten, zonder ook maar enige compensatie. Nu de economie weer is aangetrokken, is een goed deel van deze arbeidskrachten weer aangenomen op dezelfde illegale wijze als voorheen?
Bovendien spelen ook andere problemen een rol zonder dat daarbij in de laatste decennia sprake is geweest van enige positieve ontwikkeling. Ook hier treffen we een tegenstrijdigheid: terwijl de regering met Nederland heeft afgesproken, via het Landspakket, om te werken aan de 'flexibilisering' van de ontslagrechten om zogezegd onze economie te stimuleren, kan Aruba omschreven worden als een waar paradijs voor tijdelijke contracten voor arbeidskrachten. Hierbij betreft het zowel een legaal deel als een niet legaal deel. Het legale gedeelte betreft allerlei uitzendcontracten, 'nulurencontracten', op Aruba ook bekend als 'on call' (op afroepbasis). Het illegale gedeelte is het tijdelijk aannemen van personen zonder verblijfsvergunning, soms zelfs op dagloonbasis, zonder enige fatsoenlijke controle van autoriteiten, waardoor deze werknemers in een buitengewoon kwetsbare positie verkeren, zoals al aangegeven voor de situatie tot in 2020. Hier bovenop komt de merkwaardige omstandigheid dat de buitenlandse arbeidskracht die een verblijfsvergunning op basis van werk weet te bemachtigen meteen minstens voor een jaar van werk is verzekerd, terwijl de lokale arbeidskracht de echte 'seizoenswerker' is die in het hoogseizoen tijdelijk wordt aangenomen en meteen mag vertrekken wanneer dat weer voorbij is. Vinden we het dan gek dat er weinig animo bestaat onder lokale werknemers om zes dagen per week te werken en dat zonder enige zekerheid op langere termijn? We willen hierbij wel aantekenen dat het hier niet alle functies betreft maar vooral de slechter betaalde banen in de sector.

Om ons overzicht op deze realiteit compleet te maken; we zijn van mening dat zeker voor een deel van de vraag naar arbeid niet kan worden voldaan via de lokale arbeidsereserve. Het is noodzakelijk een substantieel deel van die vraag uit het buitenland te betrekken. Hierbij komt dan het volgende probleem naar voren, want we hebben op geen enkele manier in de afgelopen jaren enige verbetering kunnen bespeuren in de departementen die verantwoordelijk zijn voor het zicht op de arbeidsmarkt en de toelating van arbeidskrachten op grond van werk. Hetgeen de meeste aandacht trok waren de pogingen van de betreffende minister om zich te ontdoen van de directrice van Dimas, zonder dat er ook maar enig inzicht werd gegeven over het waarom van haar vermoede disfunctioneren. Van de eventuele verbeteringen in de administratieve processen én de maatregelen die zouden moeten zijn genomen om corruptie tegen te gaan om zich te ontdoen van de slechte reputatie en te zorgen voor een soepeler vergunningstraject: niets... We staan nu voor een moment van grote druk, die in het verleden ook heeft geleid tot een waar corruptiefeest, want het is vooral de wanhoop die corruptie stimuleert. Het medicijn: een soepel en transparant proces, maar dat is kennelijk te veel gevraagd. Hetgeen alles nog erger maakt is dat dit onze toekomst, met nog meer afhankelijkheid van buitenlandse arbeidskrachten in onze economie, zal blijven beheersen. Jaren geleden had de essentiële vraag moeten worden gesteld: meer (hotel)kamers leidt tot meer werkgelegenheid, maar voor wie? Daar enige basiswetenschap nooit heeft kunnen doordringen tot de beslissers bij de overheid, is dat wat ons nu in de huidige realiteit heeft doen belanden...

Aanhouding van verdachten in Kwihi-zaak opgeschort

Gisteren heeft de onderzoeksrechter bevolen om de voorlopige hechtenis van de verdachten E.M.G.K. en M.S.M. in het Kwihi-onderzoek te verlengen. Tegelijkertijd heeft de onderzoeksrechter ook besloten dat de voorlopige hechtenis niet zal worden uitgevoerd, mits de verdachten zich aan bepaalde voorwaarden houden.

Een van deze voorwaarden is dat de verdachten zich moeten melden op het moment dat zij worden opgeroepen voor verhoor.

Het onderzoek naar Kwihi gaat door, en nieuwe aanhoudingen worden niet uitgesloten.

Kwihi is een onderzoek naar dienstverleningsovereenkomsten in de periode 2017-2021, afgesloten door de voormalige minister van Transport, Communicatie en Primaire Sector met verschillende rechtspersonen.

Het onderzoek in de zogenaamde 'Kwihi'-zaak begon met huiszoekingen onder leiding van de onderzoeksrechter op verschillende adressen die verband hielden met het onderzoek naar enkele dienstverleningsovereenkomsten gesloten door de voormalige minister Chris Romero toen hij in functie was.

De zoekacties vonden plaats op vier adressen waarbij administratie van het bedrijf, computers en verschillende harde schijven werden meegenomen, die cruciale elementen vormen voor het onderzoek van de Landsrecherche.

Op 21 november informeerde het OM over de aanhouding van E.M.G.K., een persoon die als vriend, rechterhand en voormalig coördinator van exminister Chris Romero wordt beschouwd. Destijds gaf het Openbaar Ministerie echter aan dat K. op vrije voeten werd gesteld "om persoonlijke redenen". Desalniettemin werd op dat moment al aangegeven dat K. verdachte bleef in de zaak.

Vanaf het begin zijn de belangrijkste verdachten in de Kwihi-zaak ex-minister Romero, zijn voormalige coördinator K. en de vrouw geïdentificeerd als M.S.M. M. staat vermeld op de website van de Kamer van Koophandel van Aruba als eigenaar van het bedrijf MADBOR CONSULTANCY. Dit bedrijf fungeerde als een uitzendbureau voor de voormalige ambtsdrager en wordt verdacht van het frauduleus ontvangen van geld van Aruba via deze constructie.

Het Openbaar Ministerie onderzoekt ook of het geld dat deze personen - Koolman en Maduro - hebben gebruikt om een digitaal nieuwsplatform te kopen dat op de markt van Aruba is, afkomstig is van strafbare feiten. Als dit het geval is, kan dit het hele beeld van het onderzoek ingrijpend veranderen.

Het is ook begrijpelijk dat de Landsrecherche de andere partner van het digitale nieuwsplatform heeft opgeroepen om als getuige een verklaring af te leggen in deze specifieke zaak. Op dit moment zijn de resultaten van dit aspect van het onderzoek nog niet bekend.

ARUBA VANDAAG

CMO presenteert het Veiligheidsplan voor Carnaval 70

Onlangs heeft het Crisis Management Office Aruba (CMO) het Veiligheidsplan 2024 voor Carnaval gepresenteerd. In dit document worden gedetailleerd de maatregelen beschreven om de veiligheid van de carnavalsvierders te waarborgen, zowel degenen die deelnemen aan de parade als degenen die de parade bekijken en het algemene publiek.

Carnaval is een van de meest geliefde en opwindende tradities en een essentieel onderdeel van de cultuur van Aruba. Een groot aantal toeristen komt speciaal in deze periode naar Aruba om te genieten van het carnaval.

Als verantwoordelijke autoriteit voor crisismanagement en openbare veiligheid op Aruba heeft CMO als doel ervoor te zorgen dat dit evenement niet alleen leuk en memorabel is, maar ook veilig en zorgvuldig gepland.

Gedurende de afgelopen 69 jaar heeft CMO Aruba succesvol gewerkt om de veiligheid en het welzijn van iedereen die betrokken is bij het carnaval te waarborgen. Dit omvat niet alleen de deelnemers en toeschouwers, maar ook degenen die belast zijn met de organisatie en uitvoering van dit feest.

"Onze inspanningen zijn erop gericht ervoor te zorgen dat iedereen die betrokken is een positieve en zorgeloze ervaring heeft tijdens Carnaval," benadrukte CMO Aruba.

Het Veiligheidsplan voor Carnaval van Aruba 2024, Editie 70, is het resultaat van samenwerking tussen verschillende overheidsinstanties, autoriteiten, organisaties en de gemeenschap in het algemeen. Dit plan omvat maatregelen om de openbare veiligheid te waarborgen, het verkeer te regelen, medische bijstand te verlenen waar nodig en crises snel en efficiënt aan te pakken.

Op basis van eerdere edities van dit document heeft CMO aanpassingen gemaakt om de veiligheid te verbeteren.

"We moedigen iedereen aan om verantwoordelijkheid te nemen voor hun eigen veiligheid en die van anderen tijdens Carnaval. Volg de instructies van de autoriteiten, wees respectvol naar elkaar toe en draag bij aan het maken van Carnaval van Aruba 2024, Editie 70, een evenement dat we ons lang zullen herinneren," benadrukte CMO.

Dit veiligheidsplan is een cruciaal instrument om ervoor te zorgen dat Carnaval 70 op Aruba een veilig, succesvol en onvergetelijk evenement is.

Overheidsinstanties zoals de Brandweer, de Politie, de Ambulance ImSan-service, DTI, DOW, DVG, HOH, CMO en SMAC maken essentieel deel uit van het veiligheidsplan voor carnaval en hebben elk hun eigen maatregelen en taken om de veiligheid te waarborgen.

De Brandweer is verantwoordelijk voor zowel preventieve maatregelen als direct reageren op noodsituaties om de algehele veiligheid tijdens de carnavalsevenementen te waarborgen en noodzakelijke ondersteuning te bieden in geval van brandincidenten, acties met gevaarlijke stoffen of medische noodgevallen.

De Politie is verantwoordelijk voor het handhaven van de openbare orde, het regelen van het verkeer en effectief reageren op noodsituaties om de algemene veiligheid tijdens de carnavalsevenementen te waarborgen en de nodige ondersteuning te bieden wanneer dat nodig is.

De Verkeersafdeling van de Arubaanse politie is verantwoordelijk voor het waarborgen van de verkeersveiligheid, het reguleren van mobiliteit en het coördineren met andere hulpdiensten om een veilige omgeving tijdens de carnavalsevenementen te creëren.

De Directie Volksgezondheid (DVG) richt zich op de gezondheid en het welzijn van de deelnemers en toeschouwers tijdens de carnavalsevenementen. Ze bieden medische faciliteiten, verstrekken informatie over gezondheid en veiligheid, en coördineren met medische diensten om snel te reageren op medische noodsituaties, bijdragend aan de algehele veiligheid en het welzijn van iedereen aanwezig.

De Ambulance ImSan-service heeft als primaire verantwoordelijkheid het verlenen van dringende medische zorg en het vervoeren van patiënten naar medische faciliteiten in geval van nood. Op deze manier dragen ze bij aan de algehele veiligheid en het welzijn van de deelnemers en toeschouwers tijdens het carnavalsevenement.

Het Dr. Horacio Oduber Ziekenhuis (HOH) speelt een cruciale rol bij het verlenen van medische zorg en ondersteuning tijdens noodsituaties tijdens de carnavalsevenementen, bijdragend aan de algehele veiligheid en het welzijn van de deelnemers en toeschouwers. Ze zijn goed uitgerust om patiënten te behandelen en zorgen voor een georganiseerde en effectieve medische reactie in noodsituaties.

De Dienst Openbare Werken (DOW) is verantwoordelijk voor het zorgen dat alle barricades op een effectieve en veilige manier worden gebruikt tijdens evenementen om de algemene veiligheid en soepel verloop van het evenement te waarborgen.

De Dienst Waarkeuring en Hygiëne is verantwoordelijk voor het waarborgen van gezondheids- en hygiënenormen op het evenemententerrein, met name op het gebied van bereiding en consumptie van voedsel.

Stichting Maneho di Aruba su Carnaval (SMAC) is verantwoordelijk voor verschillende aspecten, waaronder het bieden van een gevarieerd en veilig programma tijdens het carnavalsseizoen. Ze coördineren festiviteiten, nemen veiligheidsmaatregelen en werken samen met hulpdiensten en vrijwilligers om de algehele veiligheid te waarborgen, zodat iedereen van de evenementen kan genieten.

Vrijwilligers spelen een belangrijke rol in de ondersteuning van verschillende diensten en organisaties die verantwoordelijk zijn voor veiligheid en welzijn tijdens de carnavalsevenementen. Ze dragen bij aan de algemene veiligheid door hun betrokkenheid en inspanningen om een veilige en aangename ervaring te creëren voor de deelnemers en degenen die komen kijken en genieten van de carnavalsevenementen.

Het Crisis Management Office (CMO) is verantwoordelijk voor het anticiperen op en adequaat reageren op noodsituaties en crises tijdens de carnavalsevenementen. CMO coördineert de crisisrespons, levert vitale informatie en zorgt voor een georganiseerde en effectieve aanpak van noodsituaties.

Carnavalsgroepen spelen ook een actieve rol in de ondersteuning en promotie van de activiteiten en moeten ook de veiligheid van hun eigen deelnemers waarborgen. Elke carnavalsgroep moet beveiligingspersoneel hebben om eventuele problemen en ongemakken aan te pakken die zich kunnen voordoen.

De Dienst Technische Inspecties (DTI) is verantwoordelijk voor de keuring van verschillende soorten voertuigen die worden gebruikt in parades en andere activiteiten. Ze controleren alle elektrische en gasinstallaties en zorgen ervoor dat alle normen en standaarden worden nageleefd. Het niet naleven hiervan heeft consequenties.

Kennen we helemaal... *Geen normen meer...?*

We krijgen serieuze signalen te zien van verscheidene van onze politici die elke notie van wat in het algemeen bekend wordt verondersteld onder 'normen en waarden' zijn kwijtgeraakt. Toen afgelopen week een fors aantal publicaties verscheen over een minister die met drank in de hand in de door de gemeenschap betaalde auto stapte, bevond zich tussen de reacties die van een parlementariër van de christendemocratische fractie die van zijn verontwaardiging blijk gaf door de minister aan te bevelen diens ontslag in te dienen. Het gaat ons niet om het bekritiseren van zijn opinie, maar is dit niet diezelfde parlementariër die samen met zijn collega's op alle mogelijke manieren hun collega, inmiddels in eerste aanleg veroordeeld tot één jaar gevangenschap wegens corruptie in verband met gronduitgifte? Als je vindt dat een bar verlaten met drank in je hand en wegrijden in een auto voldoende reden is om van een minister te verlangen dat hij opstapt, kan hij dan misschien de gemeenschap uitleggen hoe het kan dat een reeds veroordeelde parlementariër, die schande over zichzelf en de gemeenschap afroept, wel moet kunnen blijven zitten, en met zijn onvoorwaardelijke steun? Waarom is dat dan geen daad van zodanig laag moreel niveau dat je die ook veroordeelt, als je eigen morele normen kennelijk zo strikt zijn?

Als we nu wijzen op de tegenstrijdigheden in de afweging van wat acceptabel is in ons gedrag, is het ook goed te verklaren dat we het gedrag van de betrokken minister op geen enkele wijze goed willen praten. Hij heeft in ieder geval blijk gegeven van weinig beoordelingsvermogen door na drank te hebben geconsumeerd in de auto te stappen en weg te rijden. Hij had beter moeten weten en had zaken best wel anders kunnen regelen zodat hij niet in die situatie was komen te verkeren. Maar, zoals zovelen in deze gemeenschap moest hij het een keer ervaren om ervan te leren. Net zoals de minister stappen velen van ons in de auto met drank op, vaak zonder enige consequentie, tot het een keer fout loopt. Soms gaat het ook zodanig mis waarbij zelfs de politie de indruk wekt assistentie te verlenen om te zorgen dat een collega of een kennis goed wegkomt na problemen te hebben gekregen vanwege het rijden onder invloed. We hoeven slechts te wijzen op de beschamende vertoning toen een agent onder invloed een dodelijk ongeluk veroorzaakte waarvan een kind het slachtoffer werd. Het rijden onder invloed van drank is zodanig 'normaal' geworden dat volgens ons de politie niet graag alcoholcontroles houdt in het weekeinde, omdat men bang is dat het land maandagochtend wakker wordt en constateert dat er geen regering meer is... De betrokken minister heeft - wellicht onbedoeld - een aanwijzing van de juistheid van dat vermoeden gegeven. In ieder geval, als het genoemde parlementslid zo bezorgd is om een aangeschoten minister, moeten we zeker kunnen rekenen op zijn steun om te komen tot een wetswijziging die voorkomt dat een reeds veroordeelde parlementariër rustig in de Staten kan blijven zitten. Dat vereist een wijziging van onze Staatsregeling, daar het nu zo is dat een parlementariër pas gedwongen wordt op te stappen als er een onherroepelijk vonnis ligt. Eerlijk gezegd geloven we niet dat het huidige parlement van een zodanig moreel niveau is dat we een meerderheid van veertien stemmen kunnen vinden om een dergelijke wijziging realiteit te laten worden. En als dat al zou gebeuren is het geen primeur want Sint-Maarten, met diens legendarische status waar het corruptie betreft, heeft al een dergelijke regel opgenomenin hun staatsregeling. Het kan dat onze politici in meerderheid vinden dat men niet zover hoeft te gaan in het aanscherpen van de maatregelen tegen hun ambt. Wij zouden eerder wijzen op het grote aantal strafzaken van de laatste jaren tegen statenleden en ministers. Wanneer is 'genoeg een keer genoeg' en wordt het niet meer getolereerd dat politici met man en macht het aanblijven van een collega blijven verdedigen, daarbij gebruikmakend van de huidige wet die hen het recht verschaft om te blijven zitten?

Zoals altijd brengt deze kwestie van moreel besef, of vaak het ontbreken ervan, ook de vraag met zich mee wat er eigenlijk gedaan wordt om corruptie in de toekomst te voorkomen. De huidige regering zal zich haasten te verklaren dat men juist daarom een Bureau Integriteit heeft ingericht. Dit lijkt allemaal heel mooi en het is te hopen dat de regering vervolgens ons laat weten wat dit bureau weet te verwezenlijken, als dat zo is. In tegenstelling daarmee krijgen we, niets te horen... Zodoende weet de gemeenschap niet wat, en óf er iets gebeurt. Ook krijgt de ambtenaar zo geen vertrouwen dat men zaken op een goede manier oppakt. In de meeste gevallen waarin een ambtenaar iets ontdekt dat wijst op een overtreding of misdrijf, betreft het een meerdere. Als die verdachte ook nog directeur of zelfs minister blijkt te zijn, moet men heel wat moed kunnen opbrengen om aan een klacht te beginnen. Stel je nou eens voor dat blijkt dat het vermoeden wel correct is maar niet ver genoeg reikt voor een strafzaak. Wat gebeurt er vervolgens met zo'n ambtenaar? Is dit dan het einde van zijn/haar carrière? Is het wel mogelijk om de ambtenaar in het algemeen te overtuigen dat het traject dat het Bureau volgt, los van het resultaat van het onderzoek, hun loopbaan niet negatief zal beïnvloeden?

Tenslotte is corruptie bestrijden niet afhankelijk van lesjes integriteit geven aan ambtenaren. Het hangt veel meer af van hoe de overheid het administratieve apparaat opzet om corruptie te bestrijden en hoe men degene bestraft die niet zijn/haar verplichtingen nakomt. De wijze waarop men een 'diplomatieke uitstroomstrategie' heeft zitten bedenken voor de voorlaatste gevolmachtigd minister in Den Haag, inclusief het geruime tijd achterhouden van het CAD-rapport, is een aanwijzing dat de bevoordeling van degenen in hoge posities nog altijd aan de orde is. Dát, blijft zorgwekkend......

Politicus Otmar Oduber stelt voor om ongedocumenteerden in de gemeenschap te integreren

Tijdens een persconferentie van de Plataforma Nos Pais gaf Otmar Oduber aan dat, net zoals 12 jaar geleden ons toerisme werd heruitgevonden, het nu tijd is om het opnieuw te doen.

Aruba moet dringend aandacht besteden aan de kwaliteit van ons product en de kwaliteit van ons toerisme, omdat het Arubaanse product achteruitgaat, inclusief de kwaliteit van de service, terwijl er duizenden mensen nodig zijn om te werken, zoals Oduber verklaarde in een persbericht.
Volgens het persbericht kwam Oduber met een zeer interessant punt dat zeker aandacht moet krijgen in het voorgestelde Nationaal Dialoog door de Plataforma Nos Pais, namelijk ongedocumenteerde personen op Aruba. Hij zei dat er ongeveer 12 duizend ongedocumenteerden op Aruba zijn, maar niemand wil dit probleem aanpakken. Deze personen werken overal op het eiland illegaal zonder AZV, SVB, belasting te betalen en zonder een bankrekening te hebben.

"Laten we beginnen met het documenteren van deze mensen, laat ze beginnen te betalen en deelnemen. Kom met regels die bijvoorbeeld zeggen dat we de 12 duizend illegalen gaan legaliseren, maar om hun vergunning te krijgen moeten ze gedurende de eerste 3 jaar een cursus Papiaments, Engels en het Aruba Certification Program volgen. Laten we ze integreren in onze gemeenschap en ze niet simpelweg negeren."
Volgens Oduber wonen sommige van deze mensen al meer dan 10 jaar illegaal op het eiland, hun kinderen worden hier geboren en gaan naar school waar legale bewoners belasting voor betalen. Wanneer ze ziek worden, betalen dezelfde legale bewoners voor hun medische behandeling. Helaas is er angst om dit onderwerp aan te pakken.
Ondertussen zijn er duizenden mensen nodig om te werken. Onlangs was er een jobbeurs, maar zoals de Plataforma Nos Pais aangeeft, zijn degenen die hier naartoe gaan mensen die al werk hebben en op

zoek zijn naar een betere baan, omdat de 12 duizend ongedocumenteerden niet komen, omdat ze bang zijn om te komen. "Het is tijd voor de regering om haar verantwoordelijkheid te nemen en te zeggen 'we komen met een pardonregeling'. Bijvoorbeeld, kom met een periode waarin je kunt aantonen dat iemand voor jou illegaal werkt, dan documenteer je die persoon, laat je hem tekenen en burger je hem in op Aruba. Geef hem cursussen, laat hem Papiaments en Engels leren als voorwaarde voor zijn vergunning en help zo het arbeidsprobleem op Aruba op te lossen", verklaarde Otmar Oduber.
Hij concludeerde met de hoop dat deze woorden de 21 leden van het parlement zullen bereiken, want als we vandaag niet met het probleem van de kwaliteit van ons product omgaan, zullen we er in de toekomst spijt van hebben.

Financieel systeem van Nederlandse Caribische eilanden onder druk

(CuraçaoChronicle) - De autoriteiten en financiële systemen op de Nederlandse Caribische eilanden staan onder druk vanwege een tekort aan personeel, zo waarschuwen de procureur-generaal van het Openbaar Ministerie op Aruba en Curaçao, Ton Maan en Bote ter Steege, die met pensioen gaan.

Speciale aandacht wordt besteed aan de overbelasting van gevangenissen en de kwetsbaarheid van de financiële systemen op beide eilanden. "Financieel onderzoek staat in de kinderschoenen op Curaçao en Aruba, wat ernstige risico's met zich meebrengt voor de financiële systemen van de landen," merkte Ter Steege op. Hij wees op de gevolgen van een mogelijk falend banksysteem op de eilanden, veroorzaakt door de afhankelijkheid van Amerikaanse banken. "Als de Amerikanen hun steun intrekken, zal het hele betalingssysteem via banken in de regio instorten," voegde hij eraan toe.

Maan, de vertrekkende procureur-generaal van Curaçao, benadrukte de inspanningen van de banken om te voldoen aan regelgeving tegen witwassen en financiering van terrorisme. "Niet-naleving van deze regels kan rampzalige gevolgen hebben, gezien de eilanden sterk afhankelijk zijn van de corresponderende Amerikaanse banken," legde Maan uit.

Een ander ernstig probleem zijn de overvolle gevangenissen. "Er is gewoon niet genoeg ruimte om alle veroordeelden op te sluiten," legde Maan uit. Dit leidt tot situaties waarin mensen met een straf van een half tot een heel jaar vrijgelaten worden om ruimte te maken voor ernstigere misdaden. Ter Steege uitte bezorgdheid over niet-uitgevoerde gevangenisstraffen in de afgelopen 20 jaar. "Ze worden veroordeeld voor huiselijk geweld, minderjarige seksuele overtredingen, diefstal en financiële misdrijven. Door minder mensen niet vast te houden, proberen we meer ruimte te creëren en mensen met een straf die op de luchthaven kan worden uitgezeten te arresteren."

"De tijd raakt op" voor partijen in kabinetsformatiegesprekken, aldus de moderator

(NLTimes) - De moderator die de kabinetsformatiegesprekken leidt, zei: "de tijd raakt op", nadat de vier betrokken partijen opnieuw bijeen waren gekomen op donderdag. Ronald Plasterk leidt de gesprekken en zei dat hij verwacht zijn rapport over de meest recente onderhandelingsronde binnen ongeveer twee weken af te ronden.

Er zijn nog "veel" kwesties op tafel, aldus Plasterk. Daarom zullen de gesprekken vandaag doorgaan. Plasterk zei dat hij de komende dagen nodig zal hebben na gesprekken met vertegenwoordigers van de partijen PVV, VVD, NSC en BBB. Maar Plasterk zei dat hij het parlement zal vragen om meer tijd. "Ik heb nooit enige misvatting hierover toegestaan. We zullen vasthouden aan datgene waar we ons aan hebben gecommitteerd." Zijn rapport moet klaar zijn op 12 februari.

Volgens Plasterk mogen moeilijke onderwerpen niet worden genegeerd. "We begrijpen allemaal dat dit overslaan en doorgaan niet zal helpen om iets op te lossen." Plasterk zei dat hij er zeker van is dat de vier partijen tot een overeenkomst zullen komen. "Als ik niet zeker was geweest dat het nuttig was, zou ik er natuurlijk niet mee doorgaan."

De leiders van de vier partijen zijn sinds half december aan het onderhandelen. In de eerste fase van de formatie willen ze een basisovereenkomst over het behoud van de grondwet, fundamentele rechten en de democratische rechtsstaat. Maar nu worden andere onderwerpen besproken, zoals zaken met betrekking tot asiel en geld.

Afbeelding met dank aan de Tweede Kamer.

Fiscalen vragen levenslange gevangenisstraf voor 3 verdachten in moordzaak Peter R. de Vries

(AP) - Fiscale autoriteiten hebben op woensdag levenslange gevangenisstraffen geëist tegen drie verdachten in de moordzaak van de Nederlandse verslaggever Peter R. de Vries, en straffen variërend van 3 tot 21 jaar voor de overige zes verdachten in het lopende proces in Amsterdam.

De levenslange straffen werden geëist voor de man die naar verluidt De Vries op 6 juli 2021 in Amsterdam heeft neergeschoten, de vermeende vluchtautochauffeur en de verdachte die ervan wordt verdacht de moord te hebben georganiseerd. De Vries, een populaire verslaggever en tv-presentator, overleed 9 dagen na het incident op 64-jarige leeftijd.
Eerder hadden aanklagers levenslange gevangenisstraffen geëist voor de verdachten die de moordenaar en chauffeur waren in een eerdere rechtszaak die in 2022 werd stopgezet zonder uitspraak toen nieuw bewijs naar voren kwam en meer verdachten werden gearresteerd. De moord op De Vries schokte Nederland. Koning Willem-Alexander noemde het een "aanval op de journalistiek, een belangrijk onderdeel van de constitutionele staat en om deze reden ook een aanval op de wet."
De Vries was adviseur en vertrouwenspersoon van een kroongetuige in het proces tegen de vermeende leider en andere leden van een criminele bende. De broer van de getuige en zowel een man als een advocaat werden vermoord. Met betrekking tot de moorden zei de aanklager in een woensdagverklaring dat de moord op De Vries "de derde in een reeks aanvallen tegen de wet is. Dit moet een zeer zwaar gewicht hebben in het vonnis." De aanklagers hebben geen enkele verdachte beschuldigd van het opdracht geven tot of vragen van de moord. "Het feit dat de persoon die om de moord heeft gevraagd onbekend is en niet in dit proces zit, werpt natuurlijk een schaduw over dit proces", zei Annemiek van Spanje, een advocaat van de familie, tegen The Associated Press.
Momenteel staan er negen verdachten terecht in de rechtbank van hoog beveiligingsniveau in Amsterdam. Op de openingsdag weigerden ze vragen van de rechter te beantwoorden door hun zwijgrecht in te roepen.
De advocaten van de verdachten zijn van plan zichzelf te verdedigen voor de rechtbank in de komende dagen. De vonnissen worden naar verwachting in juni uitgesproken.
De volledige identiteiten van de verdachten zijn niet bekendgemaakt volgens de privacyregels in Nederland.

